

Kutsal Yazılar Srisi

Glcđin Gizleri

Kutsal Kitap'ın Daniel Bölümü zerine bir Yorum

Can Nurođlu

Geleceğin Gizleri

[Can Nurođlu](#)

Telif Hakkı/Copyright Can Nurođlu, 2014

E-Kitap [Hristiyan Kitaplar](#) tarafından yapıldı. Daha fazla ücretsiz kitap indirmek için [sitemize ziyaret edin](#).

[Türkiye'de Kilise Adresleri](#)

İçindekiler

ÖNSÖZ

GİRİŞ

DANİEL'İN KARARLILIĞI

GİZLERİ AÇAN TANRI

ATEŞTEN GÖMLEK

GÖKLERİN KRALI

BABİL'İN SONU

DANIEL İLE ASLANLAR

DÖRT YARATIK

KOÇ İLE TEKE

GELECEĞİN TAKVİMİ

BÜYÜK SAVAŞ

GELECEĞİN GİDİŞATI

DÜNYANIN SONU

KAYNAKÇA

TÜRKÇE

İNGİLİZCE

ÖNSÖZ

Geleceği merak etmeyen kimse yoktur. Spor skorları olsun, seçim sonuçları olsun, insanlar günlerini neler olacağını tartışarak geçirir durur. Bazıları özellikle kendi başlarına gelecek olayları bilmek için can atarlar. Hatta gelecekle ilgili bilgi edinmek için falcılara, büyücülere ve tarotçulara da başvururlar var.

Peki, bunlar gerçekten geleceğin gizlerini açıklayabiliyor mu? Hayır! Onların söyledikleri genellikle tahmini tespitlere dayanır. Bazılarının yaptığı işler ise şeytani güçlerden kaynaklanır. Geleceği tam olarak kestirmeleri mümkün değil ama kısmen de olsa cinlerin yardımıyla gerçekleştirmeye çalışabilirler. İşte bu yüzden Tanrı bizlere bu tip tehlikeli etkileşimlerden uzak kalmamızı buyurur (Y.Tekrarı 18:14).

O halde geleceği nasıl bilebiliriz? Ancak Rab bunu bize açıklayabilir. Kutsal Kitap şunu belirtir ki geleceği bilmek ve bildirmek Tanrı'ya mahsus ilahi bir ayrıcalıktır (Yeşaya 41:23, 44:6-8, 46:9-10). Yani evreni yaratan tek Rab'den başkası geleceği bilemez. O halde gelecekle ilgili tek sağlam kaynak Tanrı'nın Sözü'dür. Hamd olsun ki Rab, Kutsal Kitap'ta seçtiği peygamberler aracılığıyla kendisini tanımamız geleceğe emin adımlarla ilerlememiz için gerekli her şeyi bildirmişti (2.Petrus 1:3-4).

Burada ele aldığımız metin Tanrı'nın Peygamber Daniel'e bildirdiği olağanüstü ön-bildirilerden ibarettir. Günümüzden yaklaşık 2,550 sene önce yazılan Daniel kitabında Tanrı geleceğin gizlerini inanılmaz isabetle açıklar. Göreceğimiz gibi bunu kabataslak, tahmini veya belirsiz bir şekilde değil, son derece ayrıntılı ve belirgin bir biçimde aktarır. Bir kaç bölümde Daniel kendi döneminden çok sonra ortaya çıkacak dünya imparatorluklarını sırayla dizer (bölüm 2 ve 7). Hatta kimi ayetlerde kendisinden çok sonradan yaşayan Büyük İskender ve Antiokus Epifanes gibi bazı büyük kralları açık ve net bir biçimde tarif eder (11:3-4, 21-35). Aslında Kutsal Kitap'ın birçok yerinde karşılaştığımız bu 'geleceği anlatma' özelliği, onun Tanrı'nın eseri olduğu en güçlü kanıtlarından biridir. Daniel'in ismini taşıyan kitap da bu konuda Eski Antlaşma'nın en çarpıcı örneklerinden biridir. Hatta bazıları Daniel'in kitabını İncil'in Vahiy bölümüne benzeterek ona 'Eski Antlaşma'nın Vahiyi' derler.

Sadece on iki bölümden oluşan bu kitap çok geniş çaplı ve uzun vadeli ilahi bir program açıklar. Daniel'in Babil'de yaşadığı olaylardan başlayarak Tanrı'nın mutlak Egemenliği'ne kadar uzanır. İmparatorluklar gelir geçer ama Tanrı'nın Tahtı sarsılmaz. Aynı zamanda Daniel ilerde kurulacak olan Mesih'in Krallığına odaklanır. Şimdilik İblis'in hâkimiyetinde olan dünyamız farklı krallıklarla yönetiliyor ama bir gün Tanrı'nın Kralı İsa Mesih tahta çıkacak ve onun egemenliğinin sonu olmayacaktır. Daniel'in mesajı gayet açık ve net, egoist kralların tasarıları ve Şeytan'ın tüm kötü amaçları bir yana Tanrı Egemendir.

Okumakta olduğunuz eser Kutsal Kitap'ın Eski Antlaşma'daki peygamber bölümünde yer alan Daniel'in yazılarını aktarmakla birlikte, üzerinde yapılan açıklamalardan ibarettir. Amacımız Tanrı'nın kutsal sözlerine ışık tutarak Rab'bin hepimize iletmek istediği mesajı aydınlatmaktır. Daniel'den 500 sene sonra yaşayan İsa Mesih dünyanın sonunu açıklarken Daniel'in yazdıkları için 'okuyan anlasın' sözünü kaydetti

(Matta 24:15-16). Gerçekten geleceği anlamak istiyorsak o zaman Rab'bin Sözü nü ruhsal anlayışla okumamız gerek. Değerli okuyucu, duamız řu ki bu satırlarda Sevgili Tanrımız dünya için tasarladığı mükemmel geleceği size açıklamakla birlikte sizin için özel planını da açıklasın.

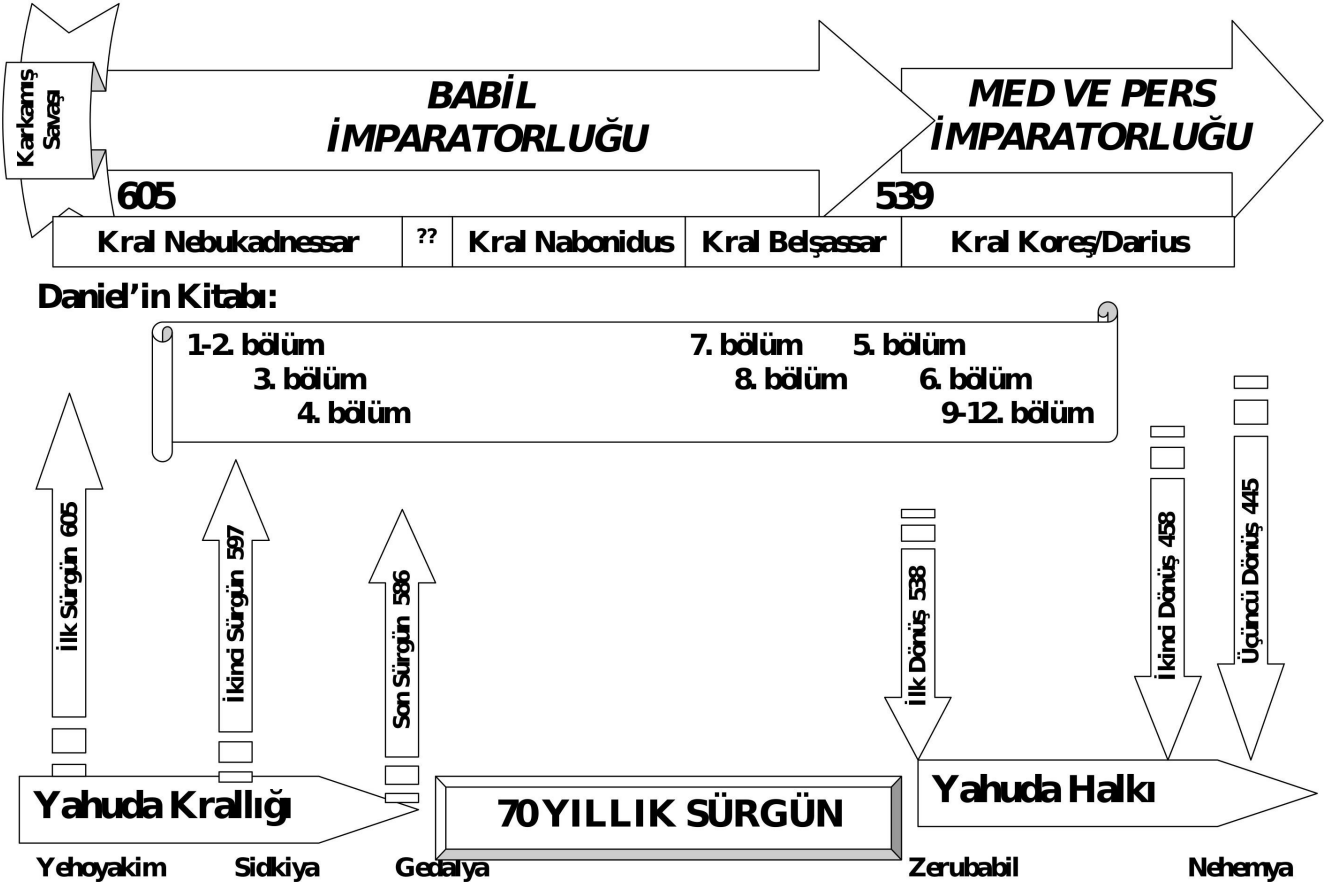
GİRİŞ

Daniel ismi 'Tanrı yargıcımıdır' anlamına gelir ve Kutsal Yazılarda hep 'çok sevilen' biri olarak geçer (Daniel 9:23, 10:11; Hezekiel 14:14). Soylu bir ailede yetiştiği sanılıyor ama henüz çok gençken Babil Kralı Nebukadnessar tarafından memleketi Yeruslaim'den sürölüp hayatının çoğunu, yaklaşık 75 yıl, uzaklarda yabancı kralların hizmetinde geçirdi. Karşılaştığı büyük denemeler ve sıkıntılara rağmen hep Rab'be ve buyruklarına sadık kalarak hem Tanrı'nın hem de büyük kralların beğenisini kazandı. Özellikle görüm ve rüya yorumlama biliminde Rab'bin lütfu sayesinde büyük bilgelige sahipti. Mesih'ten yaklaşık 600 sene önce yaşamış Daniel kendisinden sonra gerçekleşecek pek çok olay inanılmaz ayrıntılarıyla aktardı. Sürgün edilen Yahudi halkı da Daniel'den büyük cesaret alarak sırası gelince topraklarına geri dönüş yapabildi (Ezra 1).

Yıllar önce, Kral Davut ve oğlu Süleyman'ın döneminde, İsrail ulusu altın çağını yaşadı. Ne var ki kısa bir süre sonra (MÖ 930) İsrail kuzey ve güney olarak iki krallığa ayrıldı. Kuzey krallık Tanrı'nın bütün uyarılarına rağmen hep putlara yöneldi ve 200 sene sonra Asurlular tarafından sürgün edildi. Yahuda diye bilenen güney krallığının ömrü bir az daha uzundu. Hizkiya ve Yoşiya gibi iyi krallar sayesinde zaman zaman Tanrı'ya dönüş yaptılar ama neticede onlar da putperestlik yoluna düştüler. Tanrı Yeşaya ve Yeremya gibi peygamberler aracılığıyla onları sıkı sıkıya uyardıysa da, sonunda Rab'den uzaklaştılar. 605 yılında Babil Kralı Nebukadnessar Karkamış savaşında Mısır Kralını bozguna uğratarak dünya hakimiyetini sağladı. Firavun'u kovaladıktan sonra Yeruslaim'e saldırıp Daniel gibi soylu bir takım Yahudi'yi beraberinde Babil'e götürdü (2.Krallar 24:1). İlerleyen yıllarda haraç ödemeyi kesen Yahuda Kralı'nın başkaldırması üzerine Yeruslaim'e iki defa daha saldırdı ve MÖ 586 yılında Süleyman'ın tapınağını yıkarak kalan halkın büyük çoğunluğunu Babil'e sürgün etti. Yahuda yaklaşık 70 yıl kadar sürgünde kaldı.

İlk sürgün dalgasında giden Daniel ile arkadaşları Kral'ın devşirme programına dahil edilerek sonrasında Babil Krallığı'nın hizmetine girdiler. Bilgelik ve anlayışta çağdaşlarından çok üstün olan Daniel hayatı boyunca sarayda pek çok krala hizmet etti. Bu süreçte Rab Daniel'e gelecekle ilgili pek çok sırrı, rüyalar ve görümler aracılığıyla aktarır. Bu şekilde Tanrı, dünya krallarının bütün çabalarına rağmen, günü geldiğinde kendi ebedi egemenliğini kuracağını belirtir. Bunda Yahudi halkından çıkacak olan 'Mesih' kilit bir rol oynayacaktır (Daniel 7:13, 9:26-27).

Daniel'in Dönemi ve Yazları

Daniel'in kitabını iki şeride ayırabiliriz. İlk altı bölümü Daniel'in hayatını takip ederek yaşadığı önemli olayları aktarır. Yedinci bölümünden sonraki kısım bir önceki süre zarfında Daniel'in gördüğü önemli görümleri aktarır. İlk kısım öncelikle Daniel'in diğer uluslar için yazdıklarını önümüze serer. İkinci kısım ise dünya krallıkları bağlamında Yahudi halkının geleceğini ön plana çıkartır. Orada gelecekle ilgili yazılanların büyük bir bölümü tıpatıp yerine geldi bile ama önemli bir kısmı hala gerçekleşmeyi bekliyor. İşte tam bu yüzden Daniel'in binlerce sene önce yazdıklarını günümüzdeki olaylarla karşılaştırarak anlamaya çalışmak çok ama çok önemlidir. Çünkü Rab'bin hiç bir sözü boş çıkmaz, hepsi tek tek yerine gelecektir.

DANIEL'İN KARARLILIĞI

Daniel 1:1-21

^{1*}Yahuda Kralı Yehoyakim'in krallığının üçüncü yılında Babil Kralı Nebukadnessar Yeruşalim'in üzerine yürüyüp kenti kuşattı. ^{2*}Rab, Yahuda Kralı Yehoyakim'i ve

Tanrı'nın Tapınağı'ndaki bazı eşyaları Nebukadnessar'ın eline teslim etti. Nebukadnessar bunları Şinar ülkesine götürüp kendi ilahının tapınağının hazinesine yerleştirdi.

³⁻⁴Kral İsraililer arasından kral soyundan gelme ya da soylu bazı gençlerin seçilip saraya getirilmesi için saray görevlilerinin yöneticisi Aşpenaz'a buyruk verdi. Bu gençler kusursuz, yakışıklı, her konuda bilge, bilgili, öğrenmeye yetenekli, sarayda görev almaya uygun nitelikte kişiler olmalıydı. Aşpenaz onlara Kildaniler'in dilini ve yazısını öğretecekti. ⁵Kral bu gençler için kendi sofrasından gündelik yiyecek ve şarap ayırdı. Üç yıl eğitildikten sonra gençler kralın önüne çıkarılacaklardı. ⁶Seçilen gençler arasında Yahudalılar'dan Daniel, Hananya, Mişael ve Azarya da vardı. ⁷Saray görevlilerinin yöneticisi onlara yeni adlar koydu. Daniel'e Belteşassar, Hananya'ya Şadrak, Mişael'e Meşak, Azarya'ya Abed-Nego adını verdi.

⁸Daniel dinsel açıdan kendini kirletmemek için kralın onlara ayırdığı yemeklerden yemeyi de şaraptan içmeyi de istemedi. Bu yoldan kendini kirletmemek için saray görevlilerinin yöneticisine ricada bulundu. ⁹Tanrı saray görevlileri yöneticisinin Daniel'e sevgiyle, sevecenlikle davranmasını sağladı. ¹⁰Adam Daniel'e, “Yiyecek içecek payınızı ayıran efendimiz kraldan korkarım” dedi, “Eğer yüzünüzü yaşıtınız olan öbür gençlerin yüzünden daha solgun görürse, başımı tehlikeye sokmuş olursunuz.”

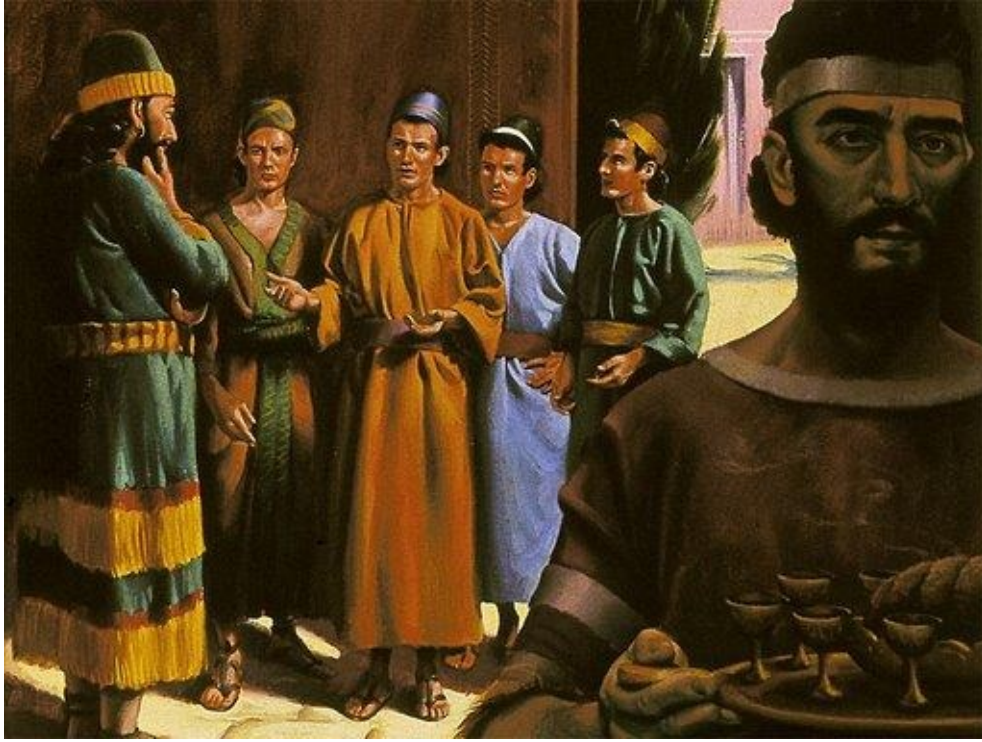
¹¹⁻¹²Daniel, saray görevlileri yöneticisinin Hananya, Mişael, Azarya ve kendisinin başına koyduğu gözeticiye gidip, “Lütfen kullarınıza on gün olanak tanıyın” dedi, “Bu on gün içinde bize yemek için sebze, içmek için de su verilsin. ¹³Sonra yüzlerimizi kralın yemeklerini yiyen öbür gençlerin yüzleriyle kıyaslayın ve kullarınıza gördüğünüze göre davranın.” ¹⁴Gözetici bu isteği kabul etti ve onlara on gün deneme fırsatı verdi.

¹⁵On gün sonra dört genç kralın yemeklerini yiyen öbür gençlerin hepsinden daha sağlıklı, daha iyi beslenmiş görünüyordu. ¹⁶Böylece gözetici o günden sonra kralın gençler için ayırdığı yemekle şarabı kaldırdı ve onlara sebze vermeyi sürdürdü.

¹⁷Tanrı bu dört gence her konuda bilgi, beceri, bilgelik verdi. Daniel her çeşit görümü ve düşü yorumlayabiliyordu.

¹⁸Kralın belirlediği süre tamamlanınca, saray görevlileri yöneticisi gençleri Nebukadnessar'a götürdü. ¹⁹Kral onlarla görüştü; içlerinde Daniel, Hananya, Mişael, Azarya gibisi yoktu. Bu yüzden kralın hizmetine onlar atandı. ²⁰Kral bilgelik ve anlayışla ilgili konularda onları sınavı ve dört genci ülkesindeki bütün sihirbazlardan, falcılardan on kat üstün buldu. ²¹Kral Koreş'in krallığının birinci yılına dek Daniel sarayda kaldı.

AÇIKLAMA: Bir insan tarihin akışını değiştirebilir mi? Elbette, ancak bu daha gençken verdiği kararlara bağlıdır. Daniel ile arkadaşları henüz çok gençken memleketlerini bırakıp Babil'e sürgün edildiler. Aslında her ne kadar ki Babil Kralı Nebukadnessar Yahuda halkını ele geçirdiyse de esasında onları teslim eden Tanrı'ydı. Çünkü Rab peygamberleri aracılığıyla onları çok kez uyardı, ne var ki Yehoyakim'in yönetiminde daha da Rab'den uzaklaştılar. Böylece Rab'bin dediği gibi MÖ 605 yılında ilk sürgünler Babil'e gitti. Dahası Tapınağın bazı kutsal eşyaları da götürüldü. Nitekim Rab'bin gözünde kutsal bir yaşantı kutsal eşyalardan çok daha önemlidir. Bu sırada gencecik Daniel ve arkadaşlarının akıllarından geçen endişeleri ve korkuları tahmin edebiliyoruz. Babil gibi o günün en muhteşem metropolüne varınca ne yapacaklardı? Daniel gibi yetenekli, yakışıklı ve bilgili gençler için Kralı Nebukadnessar'ın tasarladığı özel bir devşirme programı vardı. Onlara Babil'in dinini ve kültürünü aşılıyarak kendi öz değerlerinden tümünden soyutlamak istiyordu. Böylece onları kralın sarayına buyurup kendi sofrasından yemek ve içecek vererek zamanla ruhsal niteliklerini değiştirmeyi ve kendine tümünden bağlamayı amaçlıyordu. En başta onlara eski isimleri yerine Babil'e uygun isimler verdi. 'Tanrı Yargıcıdır' anlamına gelen Daniel 'Bel korusun' anlamına gelen Belteşassar oldu. Benzer şekilde arkadaşlarının da isimleri değiştirildi. Böylece gerçek Tanrı yerine Babil'in putlarını anan isimler empoze etmeye çalışıyordu. Kralın sinsi amacını sezen Daniel ne yapmalıydı bu durumda? Daniel ve arkadaşları yemekler konusunda itiraz etmeye karar verdiler. Sebebi şuydu: Babil kültüründe pişirilen etler öncelikle putlara kurban olarak sunulurdu ve sonra yenilirdi. Dahası etler arasında Yahudiler için murdar olan etler de vardı. Kendini bu şekilde kirletmek istemeyen Daniel saray görevlileri yöneticisine farklı yemekler için başvurdu. Yönetici zor durumda kalmak istemediğini belirtmesi üzerinde Daniel sert ve öfkeli bir protesto yapmak yerine alçakgönüllü bir şekilde çok akıllıca bir plan önerdi. On günlüğüne sebze ve su vermesini istedi. On günün sonuna Yahudi gençlerinin diğer yaşlılarından daha sağlıklı göründüklerini fark eden yönetici onları sarayın yemeklerini yemeleri konusunda artık zorlamadı. Üç yıllık eğitim sürecinin sonucunda Daniel'le arkadaşları Kral Nebukadnessar'ın önüne getirildi. Kralı onları bilgelik ve anlayışta sınadıktan sonra ülkesindeki bütün bilgelerinden on kat daha üstün olduklarını fark etti ve derhal kendi hizmetine aldı. Görüyoruz ki Daniel daha çok gençken günaha taviz vermeyip Tanrı'ya sadık kalmayı seçmişti. Mezmur'da Davut'un yazdığı gibi: 'Genç insan yolunu nasıl temiz tutar? Senin sözünü tutmakla (Mezmur 119:9).' Böylesi sadık ve pak bir genç günü geldiğinde dünyayı da değiştirir.

GİZLERİ AÇAN TANRI

Daniel 2:1-49

¹Krallığın ikinci yılında Nebukadnessar bir düş gördü. Ruhu üzüntüyle sarsıldı, uykusu kaçtı. ²Düşünün ne olduğunu söylesinler diye sihirbazları, falcıları, büyücüleri, yıldızbilimcileri çağırttı. Hepsi gelip kralın önünde durdular. ³Kral, “Beni üzüntüyle sarsan bir düş gördüm. Ne anlama geldiğini öğrenmek istiyorum” dedi.

⁴Yıldızbilimciler Aramice, “Ey kral, sen çok yaşa!” dediler, “Düşünü bu kullarına anlat ki, ne anlama geldiğini söyleyelim.”

⁵Kral, “Gördüğüm düşü ve ne anlama geldiğini bana açıklamazsanız, kararım kesin, paramparça edileceksiniz” diye karşılık verdi, “Evleriniz de çöplüğe çevrilecek.

⁶Ama düşü ve ne anlama geldiğini açıklayabilirseniz, sizi büyük armağanlarla ödüllendirip onurlandıracam. Onun için bana düşü ve ne anlama geldiğini açıklayın.”

⁷Onlar yine, “Ey kral, düşü bu kullarına anlat ki, ne anlama geldiğini söyleyelim” dediler.

⁸Bunun üzerine kral, “Kararımın kesin olduğunu bildiğiniz için zaman kazanmak istediğinizi anlıyorum” dedi, ⁹“Ama düşün ne olduğunu bana açıklamazsanız, sizin için tek ceza vardır. Durumun değişeceğini umarak bana yalan yanlış şeyler söylemek için aranızda anlaşmışsınız. Şimdi bana düşün ne olduğunu söyleyin ki, ne anlama geldiğini açıklayabileceğinizi anlayayım.”

¹⁰Yıldızbilimciler, “Yeryüzünde senin bu isteğini yerine getirecek tek kişi yoktur” diye yanıtladılar, “Kaldı ki, büyük, güçlü hiçbir kral bir sihirbazdan, falcıdan ya da

yıldızbilimciden böyle bir şey istememiştir. ¹¹Kralın isteğini yerine getirmek güçtür. İnsanlar arasında yaşamayan ilahlardan başka krala bunu açıklayabilecek kimse yoktur.”

¹²Buna çok öfkelenen kral, Babil'deki bütün bilgelerin öldürülmesini buyurdu.

¹³Böylece hepsinin öldürülmesi için buyruk çıktı. Daniel'le arkadaşlarının öldürülmesi için de adamlar gönderildi.

¹⁴Daniel Babil'in bilgelerini öldürmeye giden kralın muhafız birliği komutanı Aryok'la bilgece, akıllıca konuştu. ¹⁵Aryok'a, “Kralın buyruğu neden bu denli sert?” diye sordu. Aryok durumu Daniel'e anlattı. ¹⁶Bunun üzerine Daniel krala gidip düşünün ne anlama geldiğini söyleyebilmesi için zaman istedi.

¹⁷Sonra evine dönüp olup bitenleri arkadaşları Hananya'ya, Mişael'e, Azarya'ya anlattı. ¹⁸Göklerin Tanrısı'na yakarmalarını istedi; öyle ki, Tanrı onlara lütfedip bu gizi açıklasın ve kendisiyle arkadaşları Babil'in öbür bilgeleriyle birlikte öldürülsünler. ¹⁹Gece giz bir görümde Daniel'e açıklandı. Bunun üzerine Daniel Göklerin Tanrısı'nı övdü.

²⁰Şöyle dedi: “Tanrı'nın adına öncesizlikten sonsuzluğa dek övgüler olsun! Bilgelik ve güç O'na özgüdür.

²¹O'dur zamanları ve mevsimleri değiştiren.

Kralları tahttan indirir, tahta çıkarır.

Bilgelere bilgelik, anlayışlılara bilgi verir.

²²Derin ve gizli şeyleri ortaya çıkarır,

Karanlıkta neler olduğunu bilir,

Çevresi ışıkla kuşatılmıştır.

²³Ey atalarımın Tanrısı,

Sana şükreder, seni överim.

Sen ki, bana bilgelik ve güç verdin,

Senden istediklerimizi bana bildirdin

Ve kralın düşünüyü bize açıkladın.”

²⁴Daniel, kralın Babil'in bilgelerini öldürmeye atadığı Aryok'a giderek, “Babil'in bilgelerini yok etme” dedi, “Beni krala götür, düşünün ne anlama geldiğini açıklayacağım.”

²⁵Aryok onu hemen krala götürdü ve, “Sürgündeki Yahudalılar arasında kralın düşünüyü yorumlayabilecek birini buldum” dedi.

²⁶Kral, öbür adı Belteşassar olan Daniel'e, “Gördüğüm düşü ve ne anlama geldiğini bana söyleyebilir misin?” diye sordu.

²⁷Daniel şöyle yanıtladı: “Kralın açıklanmasını istediği gizi ne bir bilge, ne falcı, ne de sihirbaz açıklayabilir. ²⁸Ama gökte gizleri açıklayan bir Tanrı var. Gelecekte neler olacağını Kral Nebukadnessar'a O bildirmiştir. Yatağında yatarken gördüğün düş ve görümler şunlardır:

²⁹“Sen, ey kral, yatarken gelecekle ilgili düşüncelere daldın, gizleri açan da neler olacağını sana bildirdi. ³⁰Bana gelince, ey kral, öbür insanlardan daha bilge olduğum için değil, düşünün ne anlama geldiğini bilersen, aklından geçenleri anlayasın diye bu giz bana açıklandı.

³¹“Ey kral, düşünde önünde duran büyük bir heykel gördün. Çok büyük ve olağanüstü parlaktı, görünüşü ürkütücüydü. ³²Başı saf altından, göğsüyle kolları gümüşten, karnıyla kalçaları tunçtan, ³³bacakları demirden, ayaklarının bir kesimi demirden, bir kesimi kildendi. ³⁴Sen bakıyordun ki, bir taş insan eli değmeden kesilip heykelin demirden, kilden ayaklarına çarparak onları paramparça etti. ³⁵Demir, kil, tunç, gümüş, altın aynı anda parçalandı; yazın harman yerindeki saman çöpleri gibi oldular. Derken bir rüzgar çıktı, hiç iz bırakmadan hepsini alıp götürdü. Heykele çarpan taşsa büyük bir dağ oldu, bütün dünyayı doldurdu.

³⁶“Gördüğün düş buydu. Şimdi de ne anlama geldiğini sana açıklayalım. ³⁷Sen, ey kral, kralların kralısın. Göklerin Tanrısı sana egemenlik, güç, kudret, yücelik verdi. ³⁸İnsanoğullarını, yabanıl hayvanları, gökte uçan kuşları senin eline teslim etti. Seni hepsine egemen kıldı. Altından baş sensin. ³⁹Senden sonra senden daha aşağı durumda başka bir krallık çıkacak. Sonra bütün dünyada egemenlik sürecek tunçtan üçüncü bir krallık çıkacak. ⁴⁰Dördüncü krallık demir gibi güçlü olacak. Çünkü demir her şeyi kırıp ezer. Demir gibi tümünü kırıp parçalayacak. ⁴¹Ayaklarla parmakların bir kesiminin çömlekçi kilinden, bir kesiminin demirden olduğunu gördün; yani bölünmüş bir krallık olacak bu. Öyleyken onda demirin gücü de bulunacak, çünkü demiri kille karışık gördün. ⁴²Ayak parmaklarının bir kesimi demirden, bir kesimi kilden olduğu gibi, krallığın da bir bölümü güçlü, bir bölümü zayıf olacak. ⁴³Demirin kille karışık olduğunu gördüğüne göre halklar evlilik bağıyla birbirleriyle karışacaklar, ama demirin kille karışmadığı gibi onlar da birbirine bağlı kalmayacaklar.

⁴⁴“Bu krallar döneminde Göklerin Tanrısı hiç yıkılmayacak, başka halkın eline geçmeyecek bir krallık kuracak. Bu krallık önceki krallıkları ezip yok edecek, kendisiyse sonsuza dek sürecek. ⁴⁵İnsan eli değmeden dağdan kesilip gelen taşın demiri, tuncu, kili, gümüşü, altını parçaladığını gördün. Ulu Tanrı bundan sonra neler olacağını krala açıklamıştır. Düş gerçek, yorumu da güvenilirdir.”

⁴⁶Bunun üzerine Kral Nebukadnessar Daniel'in önünde yüzüstü yere kapandı. Ona bir sunu ve buhur sunulmasını buyurdu. ⁴⁷Daniel'e, “Madem bu gizi açıklayabildin, Tanrın gerçekten tanrıların Tanrısı, kralların Efendisi” dedi, “Gizleri açan O'dur.”

⁴⁸Sonra Daniel'i yüksek bir göreve getirdi; ona birçok değerli armağan verdi. Onu Babil İli'ne vali atadı, Babil'in bütün bilgelerinin başkanı yaptı. ⁴⁹Daniel'in isteği üzerine Şadrak'ı, Meşak'ı, Abed-Nego'yu da Babil İli'nde yüksek görevlere atadı. Daniel ise sarayda kaldı.

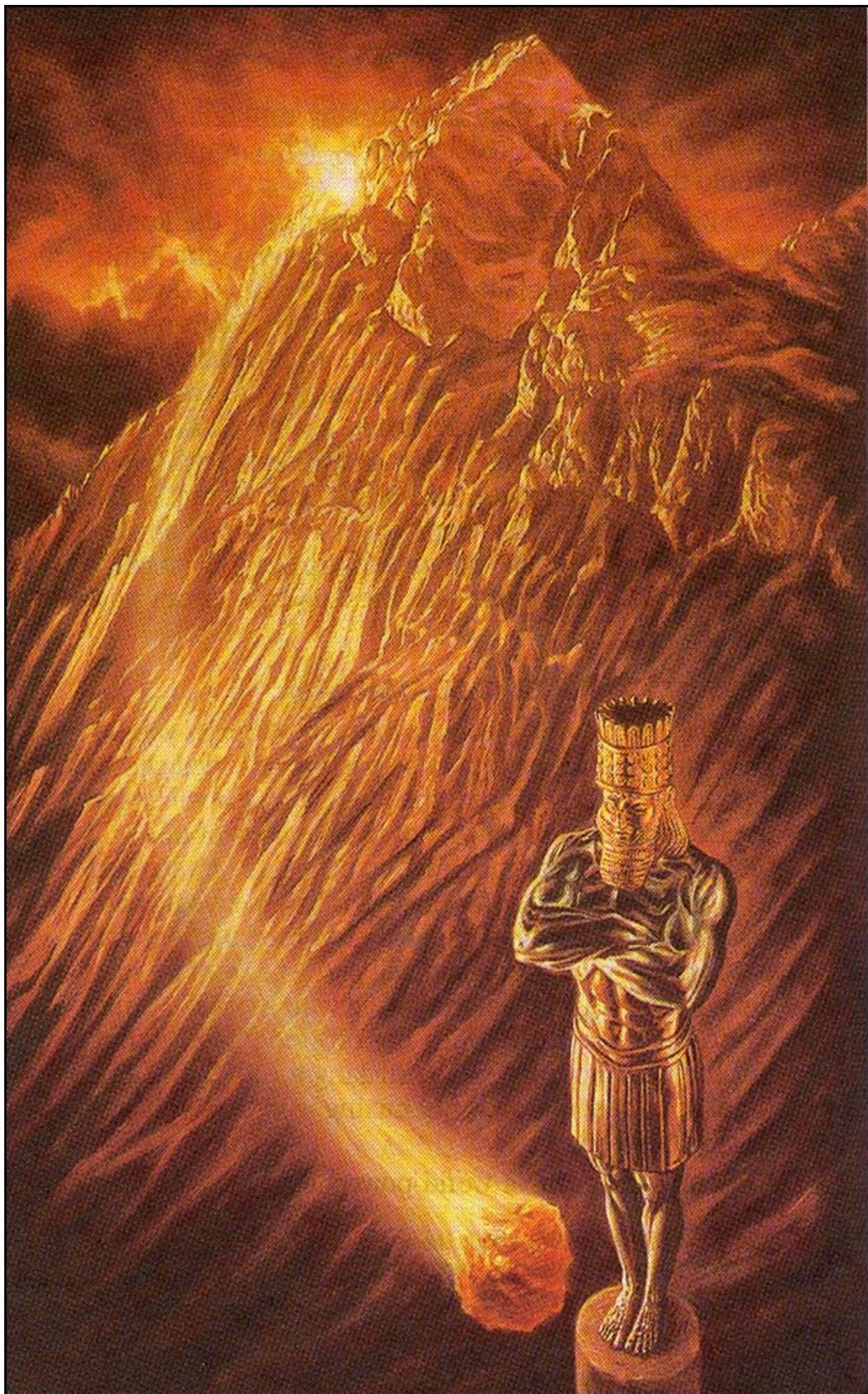
AÇIKLAMA: Kral Nebukadnessar'ın tahta gelişiyle Babil İmparatorluğu gücün zirvesine varmıştı. Tam bu sıralarda da Kral canını çok sıkı bir rüya görür. Yıldızbilimcileri ve bilgeleri çağırır ve rüyayı kendisine anlatmalarını buyurur. Fakat onlar çaresiz kalınca hepsini öldürmeye karar verir. Bunu duyan Daniel'le arkadaşları hemen diz çöküp Tanrı'ya yakarmaya başlarlar. Rab de rüyayı ve gizemli yorumunu Daniel'e açıklar. O hemen Kralın huzuruna çıkıp gördüğü rüyayı Tanrı'nın hikmeti ve gücüyle açıklayabileceğini söyler. Daniel'de de daha önce Yusuf'ta gördüğümüz aynı alçakgönüllü yüreği görebiliyoruz. Tek başına bir şey bilmediğini ve ancak gizleri açan gökteki Tanrı'nın bilgeliğiyle yorum yapabileceğini belirterek söze başlar.

Rüya şöyleydi: Kral büyük bir heykel gördü. Başı saf altından, göğsüyle kolları gümüşten, karnıyla kalçaları tunçtan, bacakları demirden, ayakları ise kille karışık demirdendi. Sonra insan eli değmeden dağdan kesilen bir taş gelip heykelin ayaklarına çarparak hepsini yok etti. Heykelin yerinde taş büyük bir dağ olup tüm dünyayı doldurdu. Düşün yorumuna gelince Daniel heykelde görünen farklı metallerin dünyanın farklı imparatorluklarını sırasına göre temsil ettiğini açıklar. Heykelin altın başını, karşısındaki Kral Nebukadnessar ile bağdaştırıyor. Sonra heykelin gümüş göğsüyle kollarının, Nebukadnessar'ın krallığından sonra çıkacak bir krallık olduğunu bildiriyor; bu da MÖ 539 yılında Babil'i fethedecek Med-Pers birleşik krallığını sembolize eder. Ardından tunç karınla kalçaları, tüm dünya üzerinde egemenlik sürecek bir krallık olarak yorumluyor; bu da Pers kralı Darius'u MÖ 333 yılında bozguna uğratan Büyük İskender ve ardından gelen Grek İmparatorluğu'dur. Sonra demir bacakları, tüm dünyayı kırıp ezen demir gibi güçlü bir imparatorluk olarak yorumluyor; bu da muhtemelen, Greklerden sonra tüm dünya hâkimiyetini devralan Roma İmparatorluğu'nu sembolize eder. Tüm bunlar gerçekten inanılmaz tariflerdir, çünkü her bir ayrıntı birebir tarihte gerçekleşmiştir. Oysa ki Daniel tüm bunları yüzlerce sene önceden bildirdi.

Ama daha bitmedi, heykelin ayakları da var. Ayaklarla parmakları da çok garip; *"bir kesiminin çömlekçi kilinden, bir kesiminin demirden"* olduğunu okuyoruz. Bununla, Roma'nın ikinci devri mi, yoksa ardından gelen başka bir imparatorluk mu kastediliyor acaba? Devamındaki ayetlerde daha fazla ayrıntıya rastlıyoruz. İlk olarak bunun *"bölünmüş bir krallık"* olacağını okuyoruz (2:41). Bu krallığın bir kısmı demir gibi güçlü, bir diğer kısmı kil gibi zayıf olacaktır. Ayrıca içindeki *"halklar evlilik bağıyla birbirleriyle karışacaklar"* diye belirtiliyor (2:43). Peki, heykelin ayakları hangi krallığı sembolize eder? Acaba MS 1453 yılında Konstantinopolis'i fethederek Doğu Roma Bizans İmparatorluğuna son veren Osmanlı İmparatorluğu söz konusu olabilir mi?

Son olarak heykelin ayaklarının on parmağı da dikkatimizi çeker. Burada Daniel ayrıntılarına girmiyor ama 7. bölümden bunun son günlerde çıkacak Mesih Karşıtı olduğu anlaşılıyor. On parmak, Mesih Karşıtı'nın son günlerde kuracağı on kraldan oluşan birleşmiş bir krallığı sembolize eder (Vahiy 13 ve 17). Dünyanın bu son krallığı nereden çıkacağına ilişkin pek çok yorum var; Kimisi Amerika'dan kimisi Avrupa'dan kimisi Orta Doğu'dan der. Doğrusu bu konudaki hiçbir yorumda çok ısrarcı olamayız. Ancak bu ayetlerden şu net çıkarımda bulunabiliriz: Mesih Karşıtı'nın birleşmiş krallığı, eskiden var olmuş ve (veya) yeniden canlanacak büyük bir egemenliğin tabanından çıkacaktır.

Rüya henüz bitmiş değildir; en sonunda heykel yıkılır, yani insanların gurur duyduğu büyük imparatorlukları sembolize eden heykel yerle bir edilir. Peki, nasıl olacaktı bu? Kutsal Kitap "*insan eli değmeden dağdan kesilip gelen*" bir taştan söz eder (Dan 2:45). Bu "*insan eli değmeden*" sözü, muhtemelen Mesih'i kastediyor çünkü annesi erkeğe varmadan Tanrı'nın doğrudan müdahalesi sonucunda İsa'ya hamile kaldı. Mesih ikinci gelişinde özellikle heykelin ayaklarını vuracak ve heykeli ezecektir. Onun yerine büyük bir dağ yükselecek, bu da hiç yıkılmayacak ve başka bir ulusun eline geçmeyecek, sonsuza dek sürecek olan Göklerin Tanrısı'nın Egemenliği'ni temsil eder. Daniel 7. bölümdeki bağlantılı görümden benzer şekilde *İnsanoğludiye* tanıtılan biri gelip son egemenliğe sahip çıkar (Dan 7:13-14). Anlaşılan şu ki dünyanın son egemeni İsa Mesih'in kendisi olacaktır. Rab'bin Nebukadnessar'a bildirdiği ve Daniel aracılığıyla açıkladığı bu rüya gerçekten inanılmaz! Babil Krallığı döneminden başlayarak Mesih'in henüz gelecekte olan egemenliğe kadar tüm dünya imparatorluklarını sırasına göre olağanüstü ayrıntılarla tarif ediyor. Ancak gerçek Tanrı geleceğin gizlerini bu kadar ayrıntılı ve isabetli bir şekilde aktarabilir.

ATEŞTEN GÖMLEK

Daniel 3:1-30

¹Kral Nebukadnessar altın bir heykel yaptı; boyu altmış, eni altı arşındı. Onu Babil İli'nde, Dura Ovası'na dikti. ²Satrapları, kaymakamları, valileri, danışmanları, haznedarları, yargıçları, güvenlik görevlilerini ve illerin bütün öbür yüksek memurlarını diktiği heykeli adama törenine çağırttı. ³Böylece satraplar, kaymakamlar, valiler, danışmanlar, haznedarlar, yargıçlar, güvenlik görevlileri ve illerin bütün öbür yüksek memurları Kral Nebukadnessar'ın diktiği heykeli adama töreni için toplanarak heykelin önünde durdular. ⁴Sonra haberci yüksek sesle bağırdı: “Ey halklar, uluslar, her dilden insanlar, size şöyle yapmanız buyruluyor: ⁵Boru, ney, lir, kanun, arp, davul ve her çeşit çalgı sesini duyar duymaz yere kapanıp Kral Nebukadnessar'ın dikmiş olduğu altın heykele tapınacaksınız. ^{6*}Her kim yere kapanıp tapılmazsa hemen kızgın fırına atılacaktır.” ⁷Bu yüzden ne zaman boru, ney, lir, kanun, arp ve her çeşit çalgı sesi duyulsa, bütün halklar, uluslar, her dilden insanlar yere kapanıp Kral Nebukadnessar'ın diktiği altın heykele tapındılar.

⁸Bunun üzerine bazı Kildaniler yaklaşıp Yahudiler'i suçladılar. ⁹Kral Nebukadnessar'a, “Ey kral, sen çok yaşa!” dediler, ¹⁰⁻¹¹“Boru, ney, lir, kanun, arp, davul ve her çeşit çalgı sesini duyan herkes yere kapanıp altın heykele tapınacak; kim yere kapanıp tapılmazsa kızgın fırına atılacak diye bir buyruk çıkardın, ey kral.

¹²Oysa Babil İli'nde yüksek görevlere atadığın Şadrak, Meşak, Abed-Nego adında bazı Yahudiler var. Bu adamlar seni saymadılar, ey kral. Senin ilahlarına kulluk etmiyor, diktiğin altın heykele tapınmıyorlar.”

¹³Büyük öfkeye kapılan Nebukadnessar, Şadrak'ı, Meşak'ı, Abed-Nego'yu çağırttı. Bu kişiler kralın yanına getirildiler. ¹⁴Nebukadnessar, “Ey Şadrak, Meşak, Abed-Nego, ilahlarıma kulluk etmediğiniz, diktiğim altın heykele tapınmadığınız doğru mu?” diye sordu, ¹⁵“Şimdi boru, ney, lir, kanun, arp, davul ve her çeşit çalgı sesini duyar duymaz yere kapanıp yaptığım heykele tapınmaya hazırsanız ne iyi! Ama ona tapılmazsanız, hemen kızgın fırına atılacaksınız. O zaman bakalım hangi ilah sizi elimden kurtaracak?”

¹⁶Şadrak, Meşak, Abed-Nego, “Bu konuda kendimizi savunma gereğini duymuyoruz” diye karşılık verdiler, ¹⁷“Kızgın fırına atılsak bile, ey kral, kendisine kulluk ettiğimiz Tanrı bizi kızgın fırından kurtarabilir; senin elinden de bizi kurtaracaktır. ¹⁸Ama bizi kurtarmasa bile bil ki, ey kral, ilahlarına kulluk etmeyiz, diktiğin altın heykele tapınmayız.”

¹⁹Nebukadnessar Şadrak, Meşak, Abed-Nego'ya çok öfkelenildi; onlara karşı tutumu değişti. Fırının her zamankinden yedi kat daha çok ısıtılmasını buyurdu. ²⁰Sonra ordusundaki bazı güçlü askerlere Şadrak'ı, Meşak'ı, Abed-Nego'yu bağlayıp kızgın

fırına atmalarını buyurdu. ²¹Böylece bu kişiler, şalvarları, kaftanları, sarıkları ve öbür giysileriyle birlikte bağlanıp kızgın fırına atıldılar. ²²Kralın buyruğu çok sıkı, fırın da çok ısıtılmış olduğundan, Şadrak'ı, Meşak'ı, Abed-Nego'yu götüren adamları ateşin alevleri yakıp öldürdü. ²³Üç adamsa –Şadrak, Meşak, Abed-Nego– bağlı olarak kızgın fırına düştüler.

²⁴O zaman Kral Nebukadnessar şaşkınlık içinde birden ayağa kalktı. Danışmanlarına, “Biz ateşin içine bağlı üç kişi atmadık mı?” diye sordu.

Danışmanlar, “Kuşkusuz, ey kral” diye karşılık verdiler.

²⁵Kral, “Ben dört kişi görüyorum” dedi, “Ateşin içinde yürüyorlar, bağlarından çözülmüş, hiçbir zarara uğramamışlar. Dördüncünün görünümü de bir ilahi varlığa benziyor.”

²⁶Sonra kızgın fırının kapısına yaklaşarak, “Ey Yüce Tanrı'nın kulları Şadrak, Meşak, Abed-Nego, dışarı çıkıp buraya gelin!” diye seslendi.

Bunun üzerine Şadrak, Meşak, Abed-Nego ateşin içinden çıktılar. ²⁷Satraplar, kaymakamlar, valiler, kralın danışmanları onların çevresinde toplandılar. Adamların bedenlerinde ateşin hiçbir etkisi olmadığını gördüler. Başlarındaki tek saç yanmamış, giysileri değişmemiş, ateşin kokusu üzerlerine sinmemişti.

²⁸Bunun üzerine Nebukadnessar, “Şadrak, Meşak ve Abed-Nego'nun Tanrısı'na övgüler olsun!” dedi, “Meleğini gönderip kendisine güvenen kullarını kurtardı. Onlar buyruğuma karşı geldiler, kendi Tanrıları'ndan başka bir ilaha kulluk edip tapınmamak için canlarını tehlikeye attılar. ²⁹İşte buyuruyorum: Hangi halktan, ulustan ya da dilden olursa olsun, Şadrak, Meşak ve Abed-Nego'nun Tanrısı'ndan saygısızca söz eden herkes paramparça edilecek, evleri çöplüğe çevrilecek. Çünkü böyle kurtarabilen başka bir tanrı yoktur.”

³⁰Sonra Şadrak'ı, Meşak'ı, Abed-Nego'yu Babil İli'nde daha yüksek görevlere atadı.

AÇIKLAMA: ‘Dinde zorlama yok’ derler ama gerçekte öyle değil. Eskiden beri güç sahibi olanlar başkalarını dinlerine zorla da olsa boyun eğdirmek için hep uğraşırlar. Peki bu durumda imanlı ne yapmalı? Bu bölümde Daniel’in üç arkadaşı harika bir örnek sergiliyorlar. Bir önceki bölümde rüyasında altın başlı heykeli gören Kral Nebukadnessar bu defa benzerini yapmaya kalkar. Boyu beş katlı bir bina kadar olan heykel, büyük olasılıkla Kralın suratını taşıyordu. Devasa heykeli geniş bir ovaya diktikten sonra Nebukadnessar herkesi çağırıp koca putun önünde eğilmesini buyurur. Kralın orkestrası müziği çalması üzerine memurlar ve dünyanın her yanından toplanan insanlar heykele tapınmaya başlar. Ne var ki üç Yahudi genç sap gibi ortada dimdik durarak putun önüne eğilmeyi reddediyorlar. Çok dikkat çeken gençler derhal Kralın huzuruna getirilirler.

Kral Nebukadnessar onları bir süre tehdit ettikten sonra heykeline tapmak için onlara bir şans daha tanır. Ancak Daniel’in üç arkadaşı, Şadrak, Meşak ve Abed-

Nego, Krala hiç beklemediği bir cevap verirler. En başta bu konuda kendilerini savunma gereğini duymadıklarını belirtirler çünkü yanlış bir şey yapmadıklarını biliyorlar. İkincisi Tanrı'nın onları her türlü beladan kurtarabileceğine inandıklarını belirtirler. Yani Kralın vereceği her hangi bir cezadan çok esas Tanrı'dan korktuklarını vurguluyorlar. Aynı zamanda Tanrı onları kurtarmayı uygun görmezse de yine heykele taparak kendilerini kirletmeyeceklerini söylerler. Böylesi bir cesaretle karşılaşmaya alışkın olmayan Kral Nebukadnessar öyle öfkeleniyor ki yüzü şekilden şekle girer ve atılacakları fırının yedi kat daha ısıtılmasını buyurur. Böylece Daniel'in üç arkadaşı fırın içine atılıyor.

Yanmalarını görmek için sabırsızlanan Kral bir anda fırının içine attığı üç gencin zarar görmeden alevlerin içinde serbest dolaştıklarını fark eder. Dahası onlarla birlikte 'ilahi varlığa' benzettiği dördüncü bir şahsın bulunduğunu da görür. Üç Yahudi gence seslenip dışarı buyurduktan sonra başlarındaki tek saç yanmamış, giysileri değişmemiş ve ateşin kokusu bile üzerlerine sinmediğini tespit ederler. Hayretler içinde kalan Kral ve görevlileri onların Tanrı'sı gerçek olduğunu itiraf etmek zorunda kalıyor.

Peki fırının içinde yanlarında bulunan 'ilahi varlık' kimdi? Aslında Yahudi gençler yıllar önce Peygamber Yeşaya'nın yazdığı şu sözlerini eminim aklarına getirmişler: 'Korkma, çünkü seni kurtardım, seni adıyla çağırdım, sen benimdin... Ateşin içinde yürürken yanmayacaksın, alevler seni yakmayacak, çünkü senin Tanrın, İsrail'in Kutsalı, seni kurtaran RAB benim (Yeşaya 43:2-3). Eski Antlaşmanın bir çok yerinde gördüğümüz gibi yanlarına yetişen varlığın Mesih'in kendisi olduğu sonucuna varabiliyoruz. (bkz. Yaratılış 18:1, 22:11, M.Çıkış 3:2, Hakimler 13:3-23) Yani İsa Mesih insan olarak doğmadan önce vardı demek (Yuhanna 8:58). Bir soru daha var: Bu sırada Daniel neredeydi? Aslında cevabını bilmiyoruz ama Daniel'in arkadaşları yalnız kalmalarına rağmen Tanrı'ya olan imanlarından ödün vermediler. Burada çok büyük bir ders var bizim için. Bazen 'Büyüklerimin dediklerine uymam lazım' ya da 'Bunun yanlış olduğunu biliyorum ama yapmak zorundayım' gibi ifadeler kullanırız. Aslında öyle değildir, bunlar sadece bahane. Özellikle Tanrı'ya olan inancımızdan dolayı dara düştüğümüzde ve yalnız kaldığımızda Tanrı'nın hemen yanımızda olduğunu bilmeliyiz. Er ya da geç Rab kendini bize gösterecektir yeter ki kendisine sadık olalım. O yüzden İncil'in söz ettiği 'ateşten gömleği' giymekten çekinmeyelim çünkü esas bu tür durumlarla Rab'bin yüzünü görme şansımız doğuyor (1.Petrus 4:12).

GÖKLERİN KRALI

Daniel 4:1-37

¹Kral Nebukadnessar dünyadaki bütün halklara, uluslara ve her dilden insanlara şu bildiriği gönderdi:

“Esenliğiniz bol olsun! ²Yüce Tanrı'nın benim için gerçekleştirdiği belirtileri ve şaşılmalı işleri size bildirmeyi uygun gördüm.

³“Belirtileri ne büyük!

Şaşılmalı işleri ne yüce!

Krallığı ebedi krallıktır,

Egemenliği kuşaklar boyu sürecek.

⁴“Ben, Nebukadnessar, evimde huzur, sarayımda gönenç içindeydim. ⁵Beni korkutan bir düşün gördüm. Yatağымda yatarken düşüncelerimle görümlerim beni ürküttü.

⁶Düşün ne anlama geldiğini açıklamaları için Babil'in bütün bilgelerinin yanıma getirilmesini buyurdum. ⁷Sihirbazlar, yıldızbilimciler, falcılar yanıma gelince,

gördüğüm düşün onlara anlattımsa da ne anlama geldiğini açıklayamadılar. ⁸Sonunda

ilahımın adından gelen Belteşassar adıyla çağrılan ve kendisinde kutsal ilahların ruhu bulunan Daniel yanıma geldi. Gördüğüm düşün ona anlattım.

⁹“Ona şöyle dedim: Ey sihirbazların başkanı Belteşassar, sende kutsal ilahların ruhu olduğunu, her gizi açıklayabileceğini biliyorum. İşte gördüğüm düşün: Ne anlama geldiğini bana açıkla. ¹⁰Yatarken gördüğüm görümler şunlar: Dünyanın ortasında çok

yüksek bir ağaç gördüm. ¹¹Ağaç büyüdü, güçlendi, boyu göklere erişti. Dünyanın dört bucağından görülüyordu. ¹²Yaprakları güzeldi, herkese yetecek kadar bol

meyvesi vardı. Yabani hayvanlar gölgesinde barınıyor, gökte uçan kuşlar dallarına tünüyordu. Her canlı ondan besleniyordu.

¹³“Yatağında yatarken gördüğüm görümlerde gökten inen bir gözcü, kutsal bir varlık gördüm. ¹⁴Yüksek sesle, ‘Ağacı ve dallarını kesin, yapraklarını yolun, meyvesini atın’ diye bağırdı, ‘Altında barınan hayvanlarla dallarına tüneyen kuşlar kaçsın. ¹⁵Ama köklerin bulunduğu kütüğü demirle, tunçla* çevreleyip yerde, otların içinde bırakın.

“ ‘Göğün çiyiyle ıslansın, hayvanlarla birlikte yerdeki otlardan pay alsın. ¹⁶Ondaki insan yüreği değiştirilsin, yerine hayvan yüreği verilsin. Üzerinden yedi vakit geçsin. ¹⁷Bu yargıyı gözcüler, kararı kutsallar verdi. Öyle ki, her canlı Yüce Olan'ın insan krallıkları üzerinde egemenlik sürdüğünü ve onları dilediği kişiye, en hor görülen birine bile verebileceğini bilsin.’

¹⁸“İşte ben Kral Nebukadnessar'ın gördüğü düş! Şimdi, ey Belteşassar, bunun ne anlama geldiğini söyle. Çünkü krallığımdaki bilgelerin hiçbiri bu düşün ne anlama geldiğini bana açıklayamadı. Ama sen açıklayabilirsin, çünkü kutsal ilahların ruhu var sende.”

¹⁹O zaman öbür adı Belteşassar olan Daniel bir süre şaşkın şaşkın durdu, düşünceleri onu ürküttü. Bunun üzerine kral, “Ey Belteşassar, bu düş de yorumu da seni ürkütmesin” dedi.

Belteşassar, “Ey efendim, keşke bu düş senden nefret edenlerin, yorumu da düşmanlarının başına gelseydi!” diye karşılık verdi, ²⁰“Büyüyen, güçlenen, boyu göklere erişen, dünyadaki herkesçe görülebilen bir ağaç gördüm. ²¹Yaprakları güzeldi, meyvesi herkese yetecek kadar boldu. Yabanıl hayvanlar altında barınır, gökte uçan kuşlar dallarına tünerdi. ²²Ey kral, o ağaç sensin! Sen büyüdün, güçlendin. Büyüklüğün giderek göklere erişti, egemenliğin dünyanın dört bucağına yayıldı.

²³“Sen, ey kral, bir gözcünün, kutsal bir varlığın gökten indiğini gördün. ‘Ağacı kesip yok edin, ama köklerin bulunduğu kütüğü demirle, tunçla* çevreleyip yerde, otların içinde bırakın. Göğün çiyiyle ıslansın; üzerinden yedi vakit geçinceye dek yabanıl hayvanlarla birlikte pay alsın’ diyordu.

²⁴“Ey efendim kral, düşün anlamı ve Yüce Olan'ın senin başına getireceği yargı şudur: ²⁵İnsanlar arasından kovulacak, yabanıl hayvanlarla yaşayacaksınız; öküz gibi ota beslenecek, göğün çiyiyle ıslanacaksınız. Yüce Olan'ın insan krallıkları üzerinde egemenlik sürdüğünü ve krallığı dilediği kişiye verdiğini anlayıncaya dek yedi vakit geçecek. ²⁶Köklerin bulunduğu kütüğün bırakılması için buyruk verildi. Bunun anlamı şu: Sen göklerin egemenlik sürdüğünü anlayınca krallığın sana geri verilecek. ²⁷Bu yüzden, ey kral, öğüdümü benimse: Doğru olanı yaparak günahından, düşkünlere iyilik ederek suçlarından vazgeç. Olur ya, gönencin uzun sürer.”

²⁸Bunların hepsi Kral Nebukadnessar'ın başına geldi. ²⁹On iki ay sonra kral Babil Sarayı'nın damında geziniyordu. ³⁰Kral, “İşte onurum ve yüceliğim için üstün gücümle krallığımın başkenti olarak kurduğum büyük Babil!” dedi. ³¹Daha sözünü bitirmeden gökten bir ses duyuldu: “Ey Kral Nebukadnessar, krallık senden alındı.

³²İnsanlar arasından kovulacak, yabanıl hayvanlarla yaşayacaksın. Öküz gibi otlar besleneceksin. Yüce Olan'ın insan krallıkları üzerinde egemenlik sürdüğünü ve krallığı dilediği kişiye verdiğini anlayınca dek yedi vakit geçecek.”

³³Nebukadnessar'a ilişkin bu söz hemen yerine geldi. İnsanlar arasından kovuldu. Öküz gibi otlar beslendi. Bedeni göğün çiyiyle ıslandı. Saçı kartal tüyü, tırnakları kuş pençesi gibi uzadı.

³⁴Belirlenen sürenin sonunda ben Nebukadnessar gözlerimi göğe kaldırdım ve kendime geldim. Yüce Olan'ı övdüm. Sonsuza dek Diri Olan'ı onurlandırıp yücelttim. O'nun egemenliği ebedi egemenliktir, Krallığı kuşaklar boyu sürecek.

³⁵Dünyada yaşayanlar bir hiç sayılır. O gökteki güçlere de dünyada yaşayanlara da Dilediğini yapar. O'nun elini durduracak, O'na, “Ne yapıyorsun?” diyecek kimse yoktur.

³⁶O anda aklım başıma geldi. Krallığımın yüceliği için onurum ve görkemim bana geri verildi. Danışmanlarımla soylu adamlarım beni aradılar. Krallığıma kavuştum, bana daha büyük yücelik verildi. ³⁷Ben Nebukadnessar Göklerin Kralı'na şükrederim. O'nu över, yüceltirim. Çünkü bütün yaptıkları gerçek, yolları doğrudur; kendini beğenmişleri alçaltmaya gücü yeter.

AÇIKLAMA: Dünyayı bu hale getiren insanların Tanrı'yı yok sayarak egoist bir şekilde kendi krallıklarını kurma istekleri hiç bitmemiştir. Nebukadnessar'dan çok önce Nemrut adında bir başka Babil Kralı büyük bir kule dikerek Tanrı'ya meydan okudu (Yaratılış 11). O zaman Tanrı insanların dillerini karıştırarak onları dünyanın dört bucağına dağıttı. Bu bölümde Nebukadnessar'ın diklenmesinden sonra Tanrı'nın onu nasıl alçalttığını görüyoruz. Zamanında Nebukadnessar dünyanın gelmiş geçmiş en devasa ve haşmetli başkentini inşa etti. Babil'in çifte suru 27 km uzunluğundaydı. Onlarca süslü burç ve sekiz muhteşem kapısı vardı. Fırat nehri şehrin ortasından geçiyordu. Babil'in 53 pagan tapınağı varmış, en büyüğü de Marduk ilahına yapılan 'Esagila' ismindeki koca zigurattı. Şehrin en meşhur yapısı ise Kralın dağlardan gelen Medli kraliçesine yaptığı koca asma bahçeleriydi. Nebukadnessar doğal olarak 43 yıllık krallığında yarattığı bunca eserle büyük gurur duyuyordu. Ne var ki bu onun yıkımına da neden oldu.

Bu sırada Babil Kralının ikinci bir düşü söz konusudur. Göklere erişen devasa bir ağaç ve kocaman dallarında her türlü hayvanın barındığını görür. Her canlı ondan beslenir. Fakat daha sonra Göklerin Egemenliği ağacı devirmeye karar verir. Yine de kütüğü bağlayıp otların içinde bırakır. Düşüne anlam vermek için Nebukadnessar

Daniel'e başvurur. O da ağacın Babil Krallığını temsil ettiğini tespit eder. Daniel, Nebukadnessar'ın krallığını alabildiğine büyütmesi ardından korkunç bir gurura kapıldığını söyler. Ayrıca kibrinden vazgeçmezse yakında Tanrı'nın gazabına uğrayacağını belirtir. Öyle ki insanlar arasından kovulup hayvanlar arasında yaşayacaktır. Daniel'in öğüdünü duymasına rağmen bir süre sonra Nebukadnessar muazzam sarayının terasında dolaşırken kendi yaptıklarıyla övünmeye başlar. Birden gökten gelen bir ses: 'Ey Kral, krallık senden alındı. İnsanlar arasından kovulacak, yabanıl hayvanlarla yaşayacaksın. Öküz gibi otla besleneceksin. Yüce Olan'ın insan krallıklarını üzerinde egemenlik sürdürdüğünü anlayıncaya dek yedi vakit geçecek.' Bu şekilde büyük Nebukadnessar birden delirmeye başlar ve boantropi denilen bir hastalığa yakalanır. Yani kendini öküz sanarak ot yiyerek ortalıkta geziniyordu. Fakat yedi yılın sonunda gözlerini göğe kaldırarak Yüce Olan'ı övmeye başladığında akli başına döner. Rab de ona egemenliğini yeniden bağışlar.

Aslında burada kayda geçen yazı Nebukadnessar'ın tövbe mektubudur. Yukarıdaki olayı yaşadktan sonra kendisi bütün bunları kağıda döktü. Bu tövbesi ne kadar köklü ve kalıcı olduğunu bilemeyiz ama dersini aldığı kesindir. Bu olayda Rab dünyanın tüm krallıkları üzerinde egemen olduğunu vurguluyor. Bir insanı ya da ulusu yücelten ya da alçaltan kendisidir. Ama ne zaman ki bir kral ya da ulus kendini diğer herkesten çok yüce görmeye başlarsa o zaman Rab müdahale eder. Sonuçta mutlak yetki ve egemenlik Tanrı'ya özgüdür. İncil'de yazdığı gibi 'Rab kibirlilere karşıdır ama alçakgönüllülere lütfeder (Yakup 4:6).' Tanrı zamanında Nebukadnessar'ı terbiye ettiği gibi gurura kapılan her yetkiliyi de yargılayacaktır. O yüzden konumuz ne olursa olsun, esasında Tanrı'nın gerçek ve yegâne egemen olduğunu unutmayıp önünde alçakgönüllü bir şekilde eğilmeyi bilelim. Çünkü bir tek O'nun adı yüceltmeye layıktır.

BABİL'İN SONU

Daniel 5:1-31

¹Kral Belşassar soylu adamlarından bin kişiye büyük bir şölen verdi, onlarla şarap içti. ²Şarabını keyifle içerken, atası Nebukadnessar'ın Yeruşalim'deki tapınaktan çıkarıp getirdiği altın ve gümüş kapların getirilmesini buyurdu. Öyle ki, kendisi, karıları, cariyeleri, soylu adamları onlarla içsinler. ³Böylece Tanrı'nın Yeruşalim'deki tapınağından alınan altın kaplar getirildi; kral, karıları, cariyeleri, soylu adamları onlarla içtiler. ⁴Şaraplarını içerken altından, gümüşten, tunçtan, demirden, ağaçtan, taştan ilahları övdüler.

⁵Ansızın bir insan elinin parmakları belirdi, kandilliğin yanındaki saray duvarının sıvası üzerine yazmaya başladı. Kral yazan eli gördü, ⁶aklından geçenler onu ürküttü, benzi soldu; eli ayağı tutmaz oldu, dizlerinin bağı çözüldü.

⁷Yüksek sesle Babil'in bilgelerini –falcılarla yıldızbilimcileri– çağırttı. Onlara, “Bu yazıyı kim okuyup ne anlama geldiğini bana açıklarsa, kendisine mor giysi giydirilip boynuna altın zincir takılacak ve ülkede üçüncü önder olacak” dedi.

⁸Kralın bütün bilgeleri geldiyse de yazıyı kimse okuyamadı, ne anlama geldiğini de açıklayamadı. ⁹Bu yüzden Kral Belşassar daha da korktu, benzi büsbütün soldu. Soylu adamlarıysa şaşkındı.

¹⁰Kralla soyluların seslerini duyan kraliçe şölen salonuna geldi. “Çok yaşa, ey kral!” dedi, “Aklından geçenler seni ürkütmesin, benzin solmasın! ¹¹Ülkende kendisinde kutsal ilahların ruhu bulunan biri var. Atan Kral Nebukadnessar'ın döneminde kavrayışa, sağduyuya, ilahlara özgü bilgeliğe sahip olmakla tanınırdı. Atan Kral Nebukadnessar onu sihirbazların, yıldızbilimcilerin, falcıların başkanlığına atadı.

¹²Kralın Belteşassar diye çağırdığı Daniel olağanüstü bir ruha, bilgiye, sağduyuya sahiptir. Üstelik düşleri yorumlama, bilmeceleri çözme, gizemleri açıklama yeteneği de vardır. Daniel'i çağirt, yazının ne anlama geldiğini o sana söyleyecektir.”

¹³Böylece Daniel'i kralın önüne getirdiler. Kral, “Kral atamın Yahuda'dan getirdiği, Yahuda sürgünlerinden Daniel sen misin?” diye sordu, ¹⁴“Sende ilahların ruhu bulunduğunu, kavrayış, sağduyu ve olağanüstü bilgelikle donanmış olduğunu duydum. ¹⁵Bu yazıyı okuyup ne anlama geldiğini söylemeleri için bilgilerle falcıları çağırttım. Ama ne anlama geldiğini açıklayamadılar. ¹⁶Senin yorum yapabildiğini, gizemleri açıklayabildiğini duydum. Bu yazıyı okur, ne anlama geldiğini açıklayabilirsen, sana mor giysi giydirilip boynuna altın zincir takılacak; ülkede üçüncü önder olacaksın.”

¹⁷Daniel, “Armağanların senin olsun, ödülleri de bir başkasına ver” diye karşılık verdi, “Ama ben yine de yazıyı okuyup ne anlama geldiğini sana açıklayacağım.

¹⁸“Ey kral, Yüce Tanrı atan Nebukadnessar'a krallığı, büyüklüğü, yüceliği, görkemi verdi. ¹⁹Tanrı'nın sağladığı büyüklük yüzünden bütün halklar, uluslar, her dilden insan ondan korkup titredi. Dilediğini öldürür, dilediğini yaşattırdı; dilediğini yüceltir, dilediğini alçaltırdı. ²⁰Ne var ki, gurura kapılıp saygısızlıkta direnince krallık

tahtından indirildi, yüceliği kendisinden alındı. ²¹İnsanlar arasından kovuldu ve ona hayvan yüreği verildi. Yüce Tanrı'nın insanların krallığı üzerinde egemenlik sürdüğünü, onu dilediği kişiye verdiğini anlayıncaya dek yaban eşekleri arasında yaşadı, öküz gibi otla beslendi, bedeni göğün çiyiyle ıslandı.

²²“Ama ey sen, onun torunu Belşassar, bunların hepsini bildiğin halde alçakgönüllülüğü benimsemedin. ²³Bunun yerine göğün Rabbi'ne karşı kendini yükselttin. O'nun tapınağından aldıkları kapları sana getirdiler. Sen, karıların, cariyelerin, soylu adamların onlarla şarap içtiniz. Görmeyen, duymayan, anlamayan altından, gümüşten, tunçtan, demirden, ağaçtan, taştan ilahları övdün. Soluğunu elinde tutan, bütün yollarını gözetten Tanrı'yı ise yüceltmedin. ²⁴Bu yüzden Tanrı o yazıyı yazan eli gönderdi.

²⁵“Yazılan yazı şudur:

MENE, MENE, TEKEL ve PARSİN.

²⁶“Bu sözcüklerin anlamı şudur:

MENE: Tanrı senin krallığının günlerini saydı ve ona son verdi.

²⁷TEKEL: Terazide tartıldın ve eksik bulundun.

²⁸PERES: Krallığın ikiye bölünerek Medler'le Persler'e verildi.”

²⁹Belşassar'ın buyruğu üzerine Daniel'e mor giysi giydirilip boynuna altın zincir takıldı ve ülkede üçüncü önder ilan edildi.

³⁰Kıldan Kralı Belşassar o gece öldürüldü. ³¹Altmış iki yaşında olan Medli Darius krallığı eline geçirdi.

AÇIKLAMA: İnsanların kurduğu her tür egemenlik eninde sonunda yıkılır. Tanrı'yı sevenler ise hiç yıkılmaz. Yıllar önce Daniel bu gerçeği Nebukadnessar'a çok net bir şekilde ilettiler. Ne var ki torunu Kral Belşassar Tanrı'nın uyarılarına hiç aldırmış etmedi. Daniel ise ilk Babil'e gidişinden neredeyse 70 yıl geçmesine rağmen Tanrı'ya olan sadakatinden hiç ödün vermedi. Büyük Kral Nebukadnessar MÖ 563 yılında öldü ve oğlu Evil Merodak tahta çıktı. İki yıl sonra bir komutanı yeni kralı katledip tahta çıktı. Bir kaç sene sonra Nebonidus adında bir başka komutan darbe yapıp tahta oturdu. Bu sırada Med-Pers Krallığı gittikçe büyüyordu ve Babil İmparatorluğunun kenarlarına saldırmaya başladı. Savaşa çıkan Nebonidus ukala oğlu Belşassar'ı Babil'de kral atayıp gider. Fakat Babil ordusu bozguna uğrar. Bu bölüm açıldığında Med-Pers orduları Babil'i kuşatmış durumda ama başkentten gücüne güvenen Belşassar hiç aldırılmayıp görevlileri için devasa bir şölen verir. Dahası yıllar önce Yerusolim'deki Tanrı Tapınağından getirilen altın ve gümüş kapları getirterek pagan ilahlarını övmeye başlar. Tarih: 11 Ekim, MÖ 539.

Birden bir insan elinin parmakları belirir ve saray duvarının sıvası üzerinde yazmaya başlar. Ortalık buz kesilir, Kral da korkudan titremeye başlar. Yazı şöyle: MENE MENE

TEKEL UPARSIN. Kral hemen bilgelerini çağırır ama yazıyı okuyabilseler de yorumunu yapamıyorlar. Herkes daha büyük paniğe kapılır ta ki Kral'ın annesi salona girip Daniel'i çağırmasını söyler. Belşassar Daniel'i tanımıyordu ama büyük olasılıkla Nebukadnessar'ın kızı olan Kraliçe Daniel'in yıllar önce sergilediği olağanüstü bilgeliği hiç unutmadı. Böylece artık yaşlanmış Daniel'i Kralın huzuruna getirirler. Kral 'Yahuda sürgünlerinden Daniel sen misin?' diyerek onu başta küçümser. Sonra yazıyı okumaya başarsa ülkede onu üçüncü önder yapacağını söyler. Daniel ise tüm vaatlerini elin tersiyle iter ve Kral'ı sergilediği ukalalığından dolayı azarlamaya başlar. Ona atası Nebukadnessar'ın başına gelenleri hatırlatır. Fakat sonunda Belşassar'a 'bunların hepsinin bildiğin halde alçakgönüllüğü benimsemedin' der. Gerçek Tanrı'ya tapınmak yerine onun kutsal eşyalarıyla alay ederek putlara yöneldiği için büyük yıkıma uğrayacağını belirtir. Sonra duvardaki yazıya dönünce Tanrı'nın Kral'a son bir mesaj gönderdiğini söyleyerek yazının anlamını açıklamaya başlar.

- Mene – Sayılan – yani krallığın günleri sayıldı ve sona erdi.
- Tekel – Tartılan – krallığın ruhsal niteliği tartıldı ve eksik bulundu.
- Parsın – Bölündü – krallığı Medler ve Persler arasında bölünecek.

Salondaki kimse bilmiyordu ama tam o sırada Med-Pers orduları Babil'e girmiş şehri fethetmişti. Aynen o gece Belşassar öldürüldü ve büyük Babil düştü. Peki nasıl oldu? Kral Belşassar rahatına bakarken Med-Pers orduları şehrin ortasından geçen Fırat nehrinin sularını başka yöne çevirerek su kapaklarının altından süzülüp şehri kolaylıkla ele geçirdiler. İlginç olan şu ki yıllar öncesinde Rab Babil'in tam bu şekilde fethedileceğini bildirdi bile (Yeremya 51:36-40) Aynı zamanda buradaki manzara dünyanın şimdiki ruhsal halini birebir resmediyor. Kutsal Kitap dünyanın sonunu Babil'in yıkılışına benzetir (Vahiy 17-18) Herkes keyfine bakarken ve Tanrı'nın kutsal değerleriyle eğlenirken birden büyük bir yıkım üzerlerine inecek. Şimdiden Beşassar'da gördüğümüz aynı ukalalığı insanlar her yerde sergilemektedir. Artık Daniel'lerin ortaya çıkıp Tanrı adına konuşmalarının vakti geldi.

DANIEL İLE ASLANLAR

Daniel 6:1-28

¹Darius bütün ülkeyi yönetecek yüz yirmi satrap atamayı uygun gördü. ²Bunların başına da biri Daniel olmak üzere üç bakan atadı. Krala zarar gelmemesi için bakanlar satraplardan hesap soracaklardı. ³Kendisinde bulunan olağanüstü ruh sayesinde Daniel öbür bakanlarla satraplardan üstün olduğundan, kral onu bütün ülkenin başına atamayı tasarlıyordu. ⁴Bunun üzerine öbür bakanlarla satraplar Daniel'i ülke yönetimi konusunda suçlamak için fırsat kollamaya başladılar. Ancak ne suçlanacak bir yanını, ne de bir yanlışını buldular. Çünkü Daniel güvenilir biriydi. Kendisinde hiçbir eksiklik ya da yanlışlık bulamadılar. ⁵Sonunda, “Daniel'i Tanrısı'nın Yasası'yla ilgili bir konuda suçlayamazsak, bir suçlama nedeni bulamayacağız” dediler.

⁶Bunun üzerine bakanlarla satraplar hep birlikte krala gidip, “Ey Kral Darius, çok yaşa!” dediler, ⁷“Ülkenin bütün bakanları, kaymakamları, satrapları, danışmanları, valileri olarak kralın zorlu bir yasa çıkarması üzerinde anlaştık. Ey kral, kim otuz gün içinde senden başka bir insana ya da ilaha dua ederse, aslan çukuruna atılsın. ⁸Şimdi, ey kral, yasağı koy; Medler'le Persler'in değişmez yasası uyarınca yazıyı imzala ki değiştirilemesin.” ⁹Böylece Kral Darius yasağı içeren yasayı imzaladı.

¹⁰Daniel yasanın imzalandığını öğrenince evine gitti. Yukarı odasının Yeruşalim yönüne bakan pencereleri açtı. Daha önce yaptığı gibi her gün üç kez diz çöküp dua etti, Tanrısı'na övgüler sundu. ¹¹Ona tuzak kuran adamlar hep birlikte oraya gittiklerinde, onu Tanrısı'na dua edip yalvarırken gördüler. ¹²Bunun üzerine krala gidip çıkardığı yasayla ilgili şunları söylediler: “Ey kral, kim otuz gün içinde senden başka bir insana ya da ilaha dua ederse, aslan çukuruna atılsın diye yasa imzalamadın mı?”

Kral, “Medler'le Persler'in değişmez yasası uyarınca çıkardığım yasa geçerlidir” diye karşılık verdi.

¹³Bunun üzerine, “Ey kral, Yahuda sürgünlerinden olan Daniel seni de imzaladığın yasayı da saymıyor; günde üç kez dua ediyor” dediler. ¹⁴Bunu duyan kral çok üzüldü, Daniel'i kurtarmayı kafasına koydu. Onu kurtarmak için güneş batıncaya dek uğraştı.

¹⁵O zaman adamlar toplu halde krala gidip, “Ey kral, Medler'le Persler'in yasası uyarınca, kralın koyduğu yasanın ya da yasağın değiştirilemeyeceğini bilmelisin” dediler.

¹⁶Bunun üzerine kral Daniel'i getirip aslan çukuruna atmalarını buyurdu. Daniel'e de, “Kendisine sürekli kulluk ettiğin Tanrının seni kurtarsın!” dedi.

¹⁷Bir taş getirip çukurun ağzına koydular. Daniel'le ilgili hiçbir şey değiştirilmesin diye kral hem kendi mühür yüzüğüyle, hem soyluların mühür yüzükleriyle taşı mühürledi. ¹⁸Sonra sarayına döndü; geceyi yemek yemeden, eğlenmeden geçirdi; uykusu kaçtı.

¹⁹Şafak sökerken kalkıp acele aslan çukuruna gitti. ²⁰Çukura yaklaşınca üzgün bir sesle, “Ey yaşayan Tanrı'nın kulu Daniel, kendisine sürekli kulluk ettiğin Tanrın seni aslanlardan kurtarabildi mi?” diye haykırdı.

²¹Daniel, “Ey kral, sen çok yaşa!” diye yanıtladı, ²²“Tanrım meleğini gönderip aslanların ağzını kapadı. Beni incitmediler. Çünkü Tanrı'nın önünde suçsuz bulundum. Sana karşı da, ey kral, hiçbir yanlışlık yapmadım.”

²³Kral buna çok sevindi, Daniel'i çukurdan çıkarmalarını buyurdu. Daniel çukurdan çıkarıldı. Bedeninde hiçbir yara izi bulunmadı. Çünkü Tanrısı'na güvenmişti.

²⁴Kralın buyruğu uyarınca, Daniel'i haksız yere suçlayan adamları, karlılarıyla, çocuklarıyla birlikte getirip aslan çukuruna attılar. Daha çukurun dibine varmadan aslanlar onları kapıp kemiklerini kırdılar.

²⁵Kral Darius dünyada yaşayan bütün halklara, uluslara ve her dilden insanlara şöyle yazdı:

“Esenliğiniz bol olsun!

²⁶Krallığımda yaşayan herkesin Daniel'in Tanrısı'ndan korkup titremesini buyuruyorum.

O yaşayan Tanrı'dır,

Sonsuza dek var olacak.

Krallığı yıkılmayacak,

Egemenliği son bulmayacak.

²⁷O kurtarır, O yaşatır,

Gökte de yerde de

Belirtiler, şaşılması işler yapar.

Daniel'i aslanların pençesinden kurtaran O'dur.”

²⁸Böylece Darius'un ve Persli Koreş'in krallığı döneminde Daniel'in işleri iyi gitti.

AÇIKLAMA: Herkes Daniel'deki 'olağanüstü ruh'u fark ediyordu. Olağanüstü bilgeliğinin yanında inanılmaz bir cesarete de sahipti. Babil'in düşmesi ardından Daniel'in şöhretini duyan yeni Babil Kralı Darius onu hemen hizmetine aldı. Tarihten Med-Pers İmparatorluğunun genel Kralı Büyük Koreş'in olduğunu biliyoruz. Peki burada adı geçen 'Medli Darius' kimdir? O büyük olasılıkla Koreş'in amcası ve kayınbabası olan Kuaxares idi. Darius ismi ise Krala verilen bir unvandı. Böylece Koreş İmparatorluğun eski başkenti olan Persepolis'te Kral iken amcası Kuaxares Babil'de Kraldı (Daniel 6:28). Bu sırada Darius Babil'den aldıkları koca imparatorluğu düzenlemek amacıyla 120 satrap yani bölgesel vali atamayı uygun görür. Bunların başında da Daniel başta olmak üzere üç bakan atamaya karar verir. Ne var ki diğer bakanlar Yahudi olan Daniel'i çok kıskanır ve kuyusunu kazmak için uğraşmaya

başlarlar. Ancak çalışma etiğinde ya da karakterinde bir en ufak bir kusur bulamayan bakanlar Tanrı'ya olan sadakatini kendisine karşı kullanmaya kalkarlar çünkü Daniel her gün üç defa dua ederdi.

Bakanlar Krala yeni bir yasa teklifi sunarlar: 'Ey Kral, kim otuz gün içinde senden başka bir insana ya da ilaha dua ederse, aslan çukuruna atılsın.' Darius'un gururunu okşayan teklif hoşuna gider, nitekim yeni şehri kendine bağlaması için yararlı olabilir o yüzden pek sonuçlarını düşünmeden imzasını atar. Bakanlar da hemen Daniel'i yakalamak için onu gözlemlemeye başlarlar. Daniel de fermanı duyar duymaz her zamanki gibi üst odasına çekilir ve açık pencere karşısında Tanrı'ya dua etmeye devam eder. Bunu gören Bakanlar onu hemen Kral'a şikayet ederler. Burada ne büyük bir hata yaptığını anlayan Kral bu kez çok sevdiği Daniel'i kurtarmak için uğraşmaya başlar. Ne var ki Pers yasalarının değişmesi mümkün değil ve Daniel tutuklanıp aslan çukuruna getirilir. Kral son olarak Daniel'e, 'Kendisine sürekli kulluk ettiğin Tanrın seni kurtarsın!' der ve Daniel çukura atılır. Sonra çukurun üstüne büyük bir taş yuvarlanır.

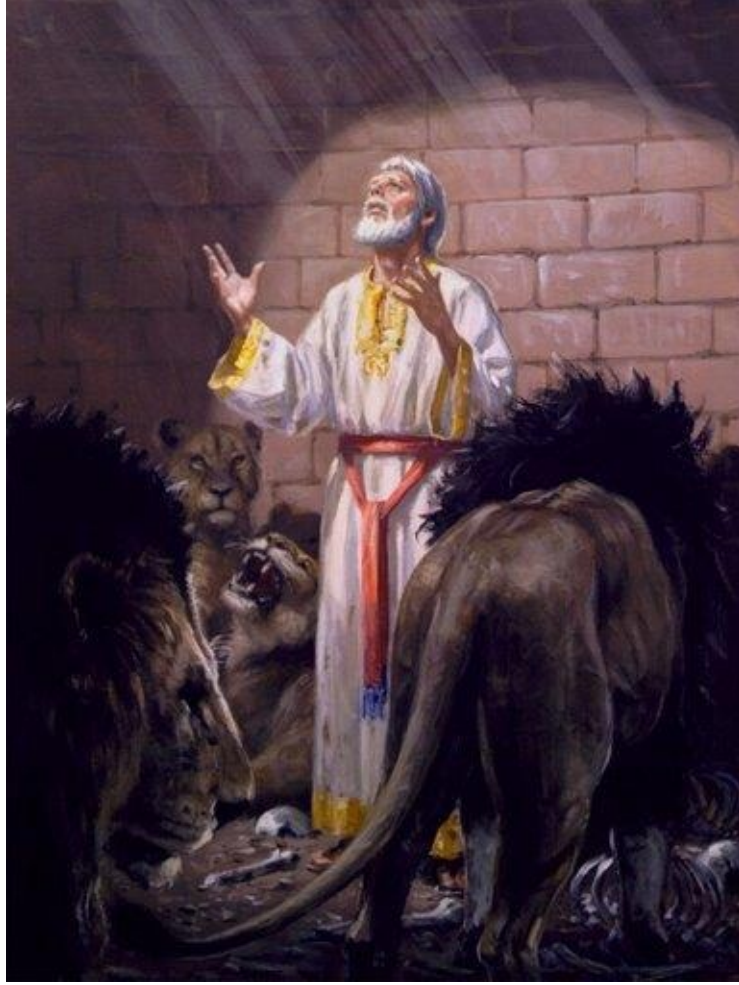
Gece boyunca uyuyamayan kral sabahı sabırsızlıkla bekler. Şafak sökerken aceleyle aslan çukuruna koşar ve Daniel'e seslenir. Birden çukurun içinden 'Ey Kral, sen çok yaşa! Tanrım meleğini gönderip aslanların ağzını kapadı. Beni incitmediler, Çünkü Tanrı'nın önünde suçsuz buldum' diye cevap gelir. Böylece Daniel yukarı alınır ve onu kıskanan Bakanlar çukura atılır. Sonra Darius Daniel'in Tanrısını övmeye başlar. Ama hikaye bu kadar değil. Daniel ne için dua ediyordu? Daniel peygamber Yeremya'nın yazılarından halkının 70 yıllığına sürgüne gönderildiğini biliyordu. Bu sürenin tamamlandığını gören Daniel Tanrı'nın onları bağışlayıp topraklarına geri göndersin diye dua etmişti (Daniel 9) Fakat duasının karşılığı olarak aslan çukuruna atıldı. Her şey altüst oldu sanki. Halbuki Rab Daniel'in gösterdiği sadakatle Kralın yüreğine dokunmuştu ve derhal Yahudilerin ülkelerine geri gönderilmeleri için yeni bir ferman çıkardı (Ezra.1:1-3). Böylece Daniel'in başına gelenler duasına yanıt oldu.

Bu hikayenin ilginç bir yanı daha var. Aslında bu olayda Daniel birebir Mesih'in yıllar sonra yaşayacaklarını resmediyor.

- İkisi kıskançlık yüzünden tutuklanıyor. Fakat esas hiçbir suçları yoktu. Ancak Tanrı'ya olan sadakatleri yüzünden cezalandırılıyor.
- İkisi ölüme teslim ediliyor ve mezarları mühürleniyor.
- Fakat ölüm ikisine de işlemiyor ve ölümden dönüyorlar.
- Sonra düşmanları cezalandırılıyor.
- Ön önemlisi de çektikleri çile sonucunda halklarını kurtarmaya başarıyorlar.

Tanrı'nın planına aklımız ermez. Bazen sıkıntılara göğüs germemiz gerekiyor ki Tanrı'nın planı gerçekleşsin. Pavlus'un yazdığı gibi: 'Mesih İsa'ya ait olup Tanrı yoluna yaraşır

bir yaşam sürmek isteyenlerin hepsi zulüm görecek (2.Timoteos 3:12).’ O yüzden Petrus’un da bahsettiği ateşten gömleği giymekten çekinmemeliyiz (1.Petrus 4:12). Eğer sadık kalırsak Tanrı bizi kurtarmakla kalmayıp sayemizde daha pek çok kişiyi de kurtarabilir.

DÖRT YARATIK

Daniel 7:1-28

¹Babil Kralı Belşassar'ın krallığının birinci yılında, Daniel yatağında yatarken bir düşün ve görümler gördü. Sonra düşünün özetini yazdı; ^{2*} şöyle dedi:

“Gece bir görümde göğün dört rüzgarının büyük denize saldırdığını gördüm.

^{3*}Denizden birbirinden farklı dört büyük yaratık çıktı.

^{4*}“Birinci yaratık aslana benziyordu, kartal kanatları vardı. Ben bakarken kanatları koparıldı, yaratık yerden kaldırıldı, insan gibi ayakları üzerine durduruldu. Ona bir insan yüreği verildi.

^{5*}“İkinci yaratık ayıya benziyordu. Bir yanı üzerinde doğrulmuştu. Ağzında, dişleri arasında üç kaburga kemiği vardı. Ona, ‘Haydi kalk, yiyebildiğin kadar et ye!’ dediler.

⁶“Sonra baktım, parsa benzer bir başka yaratık gördüm. Sırtında dört kuş kanadı vardı. Bu yaratığın dört başı vardı ve ona egemenlik verilmişti.

⁷“Bundan sonraki gece görümlerimde korkunç, ürkütücü, çok güçlü dördüncü bir yaratık gördüm. Büyük demir dişleri vardı; yiyip parçalıyor, artakalanı ayakları altında çiğniyordu. Kendisinden önceki yaratıklara benzemiyordu. On boynuzu vardı.

⁸“Ben gözümü dikmiş boynuzlara bakarken, onların arasından daha küçük başka bir boynuz çıktı. İlk boynuzlardan üçü onun önünde söküldü. Bu boynuzun insan gözü gibi gözleri, böbürlenmiş bir ağzı vardı.

⁹“Ben bakarken

Tahtlar kuruldu,

Eskiden beri var Olan yerine oturdu.

Giysileri kar gibi beyaz,

Başındaki saçlar yün gibi apaktı.

Tahtı alev alev,

Tekerlekleri kızgın ateş gibiydi.

¹⁰**Önünden ateşten bir ırmak çıkıp akıyordu.

Binlerce binler

O'na hizmet ediyordu;

On binlerce on binler

Önünde duruyordu.

Mahkeme kuruldu,

Kitaplar açıldı.

¹¹“Boynuzun söylediği övünge sözleri duyunca baktım, yaratık gözümün önünde öldürüldü, bedeni kızgın ateşe atıldı, yok oldu. ¹²Öbür yaratıklara gelince, egemenlik onlardan alınmış, ancak belirli bir süre için yaşamalarına izin verilmişti.

¹³“Gece görümlerimde insanoğluna benzer birinin göğün bulutlarıyla geldiğini gördüm. Eskiden beri var Olan'ın yanına doğru ilerledi, O'nun önüne getirildi. ¹⁴*Ona egemenlik, yücelik ve krallık verildi. Bütün halklar, uluslar ve her dilden insan ona tapındı. Egemenliği hiç bitmeyecek sonsuz bir egemenlik, krallığı hiç yıkılmayacak bir krallıktır.”

¹⁵“Ben Daniel'e gelince, ruhum üzüntüyle sarsıldı, gördüğüm görümler beni ürküttü.

¹⁶Orada duranlardan birine yaklaştım, bütün bunların gerçek anlamını açıklamasını istedim.

“O da bana bunların ne anlama geldiğini açıkladı: ¹⁷‘Bu dört büyük yaratık yeryüzünde ortaya çıkacak dört kraldır. ¹⁸*Ama Yüceler Yücesi'nin kutsalları krallığı alacak, sonsuza dek ellerinde tutacaklar. Evet, sonsuzlara dek.’

¹⁹“Bundan sonra öbürlerinden farklı, çok korkunç, demirden dişleri, tunçtan* turnakları olan, yiyip parçalayan, artakalanı ayakları altında çiğneyen dördüncü yaratığın ne anlama geldiğini öğrenmek istedim. ²⁰Bunun yanısıra başındaki on boynuzdan sonra çıkan öbür boynuzun ne olduğunu da öğrenmek istedim. Bu boynuzun önünden üç boynuz düşmüştü, sanki ötekilerden daha iriceydi. Gözleri ve böbürlenmiş bir ağzı vardı. ²¹*Ben baktığım sırada bu boynuz kutsallarla savaşıyor ve onları yeniyordu. ²²*Eskiden beri var Olan –Yüceler Yücesi– gelip kutsallarının lehine yargı verene dek bu böyle sürdü. Kutsalların krallığı alma zamanı gelmişti. ²³“Bana şu açıklamayı yaptı: ‘Dördüncü yaratık yeryüzünde ortaya çıkacak dördüncü krallıktır. Bütün öbür krallıklardan farklı olacak, bütün dünyayı yiyip bitirecek, çiğneyip parçalayacak. ²⁴*On boynuz bu krallıktan çıkacak on kraldır. Bunlardan sonra öncekilerden farklı bir başka kral ortaya çıkıp üç kralı tahtlarından indirecek. ²⁵*Yüceler Yücesi'ni kötüleyen sözler söyleyecek, O'nun kutsallarına baskı yapacak. Belirlenen zamanları, yasaları değiştirmeyi amaçlayacak. Kutsallar üç buçuk yıl için eline teslim edilecekler. ²⁶“ ‘Ama mahkeme kurulacak, onun egemenliğine son verilecek, büsbütün yok edilecek. ²⁷**Göklerin altındaki krallıklara özgü krallık, egemenlik ve büyüklük kutsallara, Yüceler Yücesi'nin halkına verilecek. Bu halkın krallığı sonsuza dek sürecek, bütün uluslar ona kulluk edip sözünü dinleyecek.’ ²⁸“İşte olayın gelişimi burada bitiyor. Ben Daniel'e gelince, düşüncelerim beni çok ürküttü, benzim soldu. Ama bu olayı içimde sakladım.”

AÇIKLAMA: Bu bölümde Daniel'in görümlerde gördüğü dört korkunç yaratık daha önce ikinci bölümde gördüğümüz heykelde resmedilen dünya imparatorluklarını bir başka açıdan gösterir. İkinci bölümde Kral Nebukadnessar'ın görkemli bir heykel olarak gördüğü dünya krallıklarının yedinci bölümde Tanrı'nın bakış açısından vahşi hayvanlar olarak gösterilmeleri dikkatimizi çekiyor. Bu son derece ürkütücü görümlerde sırayla dört yaratık çıkıyor: Kanatlı Aslan, Koca Ayı, Dört-başlı Pars ve Korkunç bir Canavar. Son yaratıkta 10 boynuz ve bunların içinden hepsine baskın çıkan küçük bir boynuz daha görülüyor. Ama görünüm henüz bitmiyor. Bunun ardından tahtlar kuruluyor ve Tanrı'nın kendisi tüm bunları yargılamak üzere yerine oturuyor. Böylece böbürlenmiş küçük boynuz cezalandırılıyor ve ateşe atılıyor. Bundan sonra da *İnsanoğluna benzerbiri* göğün bulutlarıyla geliyor ve dünyanın egemenliği ona teslim ediliyor.

Doğal olarak Daniel şaşırıp kalır ve meleklerle bu olup bitenlerin anlamını sorar. Kendisine yapılan açıklama şöyledir: Melek bu dört yaratığın hüküm sürecek dört kral veya krallık olduğunu açıklar. Burada sıralanan canavarlar Daniel 2'de tarif edilen heykelle birebir uyuyor. Yani Aslan eşittir Babil, Ayı eşittir Med-Pers, Pars eşittir Grek İmparatorluğu. Ancak en son çıkan canavarın kimi temsil ettiğini tespit etmek biraz daha zor. Kutsal metin bu son krallığı son derece güçlü ve ürkütücü

olarak nitelendirir. Çoğu yorumcu bu korkunç canavarın Grek'ten sonra gelen Roma İmparatorluğu'nu temsil ettiğini varsayar. Bu mümkündür, ama Daniel 7'deki metne dikkatle baktığımızda, canavarı tarif eden paragraf bu sözle başlar: *“Bundan sonraki gece görümlerimde...”* Demek ki canavardan söz edilen kısım bir önceki görümün devamı değildi, başka bir günde yeni bir görümle verilmişti. O halde daha önce sıralanan egemenlikler dizisinin devamı olması da şart değildir. Son canavarın başından 10 boynuzun çıkması da ilginçtir. İlerleyen ayetlerden bunun Mesih Karşıtı'nın sona yaklaşınca toplayacağı bir koalisyon olduğunu biliyoruz. Dahası burada tarif edilen canavar portresi yıllar sonra İncil'in Vahiy 13 ve 17 bölümlerinde ayrıntılı bir şekilde resmedilen canavara uyuyor. Oradan bu son krallığın Şeytanın kuracağı son büyük imparatorluk olarak geçer.

Daniel özellikle dördüncü canavarın başından çıkan boynuzları merak ediyor ve bunun açıklamasını rica ediyor. Bu boynuzun insan gibi gözleri ve böbürlenen bir ağzı var. Ayrıca diğerlerden daha iri ve önünden üç boynuz kopup düşüyor. Onun kutsallara karşı savaştığı ve bir süreliğine yendiği de belirtiliyor. Fakat en sonunda Rab kutsalların lehine yargıyı veriyor ve dünya krallığı kutsallara teslim ediliyor. Peki, bu *küçük boynuz* kimdir? Devamındaki ayetlerde melek şöyle bir açıklama yapar: 10 boynuz son canavardan sonra ortaya çıkacak 10 kraldır. En son çıkan *küçük boynuz* ise aralarından çıkıp çok farklı olan ve üç tanesini devirecek son bir kraldır. Bu kral özellikle Tanrı'yı kötülecek ve kutsallarına zulmedecektir. Ayrıca *“belirlenme zamanları ve yasaları değiştirmeyi amaçlayacak”*tır. Kutsallar da onun eline üç buçuk yıl teslim edilecektir. Anlaşılan şu ki bu boynuz belirli bir insanı tasvir ediyor. Bu da, son yaklaştığında ortaya çıkacak çok güçlü ve son derece küstah bir dünya lideridir. Bu son kral, 10 kraldan oluşan bir birlik kurulduktan sonra aralarından yükselecektir. İlginçtir ki son kralın kutsallara üç buçuk yıl boyunca zulmetmesi, Vahiy 13:5'teki canavar için söylenen söze birebir uymaktadır. Gördüğümüz gibi tüm bu parçalar birbiriyle bütünleşmektedir. Yani bu son kral, Kutsal Kitap'ın başka birçok ayette de tarif ettiği Mesih Karşıtı'dır.

Ancak son söz Şeytana değil İsa Mesih'e aittir. Mesih Karşıtı'nın Tanrı'nın halkına uğratacağı büyük zulümden sonra bulutlar üzerine 'İnsanoğlu' denen biri belirir. Bu da İsa'nın da sözünü ettiği görkemli dönüşünü resmeder. (bkz. Matta 26:64) Mesih geldiğinde düşmanlarını yargılayarak kutsallarına sahip çıkacaktır (Zekeriya 14, Vahiy 19). Sonra dünyanın son egemenliğini kendisi kuracak ve 1000 yıl boyunca yeryüzünde bizzat hüküm sürecektir (Vahiy 20). Böylece insanların gurur duyduğu tüm egemenlikler sona erecek ve dünya tarihi Tanrı'nın İsa Mesih'le kurduğu egemenlikle kapanacaktır.

KOÇ İLE TEKE

Daniel 8:1-27

¹Kral Belşassar'ın krallığının üçüncü yılında, ben Daniel daha önce gördüğüm görümden başka bir görüm gördüm. ²Görümde kendimi Elam İli'ndeki Sus Kalesi'nde, Ulay Kanalı'nın yanında gördüm. ³Gözlerimi kaldırıp bakınca kanal kıyısında duran bir koç gördüm; iki uzun boynuzu vardı. Boynuzlardan daha geç çıkanı öbüründen daha uzundu. ⁴Koçun batıya, kuzeye, güneye doğru boynuz attığını gördüm. Hiçbir hayvan ona karşı koyamıyor, kimse onun elinden kurtaramıyordu. Koç dilediği gibi davrandı ve gitgide güçlendi.

⁵Ben bu olayı düşünürken, batıdan ansızın gözleri arasında çarpıcı bir boynuzu olan bir teke geldi. Yere basmadan bütün dünyayı aştı. ⁶Güç ve öfkeyle, kanalın yanında durduğunu gördüğüm iki boynuzlu koça doğru koştu. ⁷Öfkeyle saldırdığını, koça vurup boynuzlarını kırdığını gördüm. Koçun tekeye karşı duracak gücü yoktu; teke koçu yere vurup çiğnedi. Koçu onun elinden kurtaracak kimse yoktu. ⁸Teke çok güçlendi, ama en güçlü olduğu sırada büyük boynuzu kırdı. Kıılan boynuzun yerine, göğün dört rüzgarına doğru çarpıcı dört boynuz çıktı.

⁹Bu boynuzların birinden başka bir küçük boynuz çıktı; güneye, doğuya ve Güzel Ülke'ye doğru yayılarak çok güçlendi. ^{10*}Göklerin ordusuna erişinceye dek büyüdü. Gökteki ordudan ve yıldızlardan bazılarını yeryüzüne düşürdü, ayakları altına alıp çiğnedi. ¹¹Kendisini Gök Ordusu'nun Önderi kadar yükseltti. Tanrı'ya sunulan günlük sunu kaldırıldı, O'nun tapınağı yıkıldı. ¹²Başkaldırı yüzünden günlük sunuya karşı çıkıldı. Gerçek ayak altında çiğnendi. Küçük boynuz yaptığı her şeyde başarılı oldu.

¹³Sonra kutsal bir varlığın konuştuğunu duydum. Başka kutsal bir varlık ona, “Bu görümde –günlük sunuyla, yıkım getiren başkaldırıyla, kutsal yerin ve ordunun ayak altında çiğnenmesiyle ilgili görümde– olanlar ne zamana dek sürecek?” diye sordu.

¹⁴Kutsal varlık bana, “2 300 akşam, sabah olacak, sonra kutsal yer yeniden düzene konulacak” dedi.

¹⁵Ben Daniel, gördüğüm görümün ne anlama geldiğini çözmeye çalışırken, insana benzer biri karşımda durdu. ^{16*}Bir insan sesinin Ulay Kanalı'ndan, “Ey Cebrail, görümün ne anlama geldiğini şuna açıkla” diye seslendiğini duydum. ¹⁷Cebrail durduğum yere yaklaşınca korkudan yere yığıldım. Bana, “Ey insanoğlu!” dedi, “Bu görümün sonla ilgili olduğunu anla.”

¹⁸O benimle konuşurken, yüzükoyun yere uzanmış, derin bir uykuya dalmışım. Dokunup beni ayağa kaldırdı.

¹⁹Bana, “Daha sonra Tanrı'nın öfkesi sona erdiğinde neler olacağını sana söyleyeceğim” dedi, “Çünkü görüm sonun belirlenen zamanıyla ilgilidir. ²⁰Gördüğün iki boynuzlu koç Med ve Pers krallarını simgeler. ²¹Teke Grek Kralı'dır; gözleri arasındaki büyük boynuz birinci kraldır. ²²Kırılan boynuzun yerine çıkan dört boynuz, ulusundan çıkacak dört krallığı simgeliyor. Ama ilk kral kadar güçlü olmayacaklar.

²³“Bu dört krallığın sonu yaklaşıp yapılan kötülükler doruğa varınca, sert yüzlü ve aldatmada usta bir kral ortaya çıkacak. ²⁴Kendisinden gelmeyen büyük bir güce kavuşacak. Şaşırtıcı yıkımlar yapacak, el attığı her işte başarılı olacak. Güçlüleri ve kutsal halkı yok edecek. ²⁵Yapacağı işleri aldatarak başaracak, kendisini yükseltecek. Güvenlikte olan birçoklarını yok edecek, Önderler Önderi'ne karşı duracak. Ama kendisi insan eli değmeden yok edilecek.

²⁶“Akşam ve sabahla ilgili sana bildirilen görüm gerçektir. Ama sen görümü gizli tut. Çünkü uzak bir gelecekle ilgilidir.”

²⁷Ben Daniel günlerce bitkin ve hasta kaldım. Sonra kalkıp kralın işlerini yapmayı sürdürdüm. Bu anlaşılması güç görümden ötürü şaşkındım.

AÇIKLAMA: İki yıl sonra Daniel bir görüm daha görür. Bunda özellikle Med-Pers İmparatorluğu ile Grek Kralı arasında yaşanan büyük savaş söz konusudur. İki rakip imparatorluk kavga eden hayvanlara benzetilir. Yani insanların destanlarıyla övdükleri büyük krallıklar ve savaşlar demek ki Tanrı'nın gözünde birbirini parçalayan hayvanlardan farksızdır. İncil'in dediği gibi ‘İnsanların gururlandıkları ne varsa Tanrı'ya iğrenç gelir (Luka 16:15).’ En başta sağa sola saldıran ve gittikçe güçlenen iki boynuzlu bir koç görünür. Ardından batıdan inanılmaz hızla gelen tek boynuzlu bir teke belirir. Koçla kavgaya tutuşur ve iki boynuzu kırarak onu yere çalıp ayakaltında çiğner. Bu defa teke alabildiğine güçlenir ama gücünün doruk noktasında büyük

boynuzu kırılır ve yerine dört boynuz çıkar. Daha sonra küçük bir boynuz daha çıkar. Bu da güneye, doğuya ve özellikle 'Güzel Ülke' denilen Yeruşalim'e saldırır. Tanrı'ya meydan okuyan bu boynuz Yahudilerin kutsal değerlerini ayakaltına alır. Bu saldırı toplam 2300 gün sürer. Peki tüm bu mecazi semboller neyi temsil ediyor?

Başta söylediğimiz gibi iki boynuzlu koç Med-Pers İmparatorluğunu sembolize eder. MÖ 333 yılında Büyük İskender'le Grek orduları Batı'dan son süratle gelip Med-Pers Krallığını darmadağın ederler. İşte tekenin büyük boynuzu İskender'i temsil eder. Ama kendisi daha otuz üç yaşındayken ölür ve yeni kurulan Grek İmparatorluğu kısa bir sürede dört generali arasında parçalanır ve dört krallığa bölünür. Bunlardan biri Orta Doğu'da hakimiyetini kurar ve Selekiler hanedanına yol açar. Antakya'yı kuran ve Nemrut Dağındaki heykelleri yapan bu krallardır. Daniel'in görünümünde 'küçük boynuz' diye tasvir edilen kral bu soydan gelir, ismi IV.Antiokus Epifanes. Babası Büyük Antiakus Mısır'ı yenilgiye uğrattı ve krallığını Roma'ya doğru genişletti. MÖ 190 yılında Magnesya savaşında Roma karşısında yenik düştü ve geri çekildi. Sonra oğlu IV.Seleukus kısa bir süre ancak devam etti ama sonunda suikast yoluyla öldürüldü ve kardeşi IV.Antiokus tahta geçti. Son derece gururlu ve gaddar IV.Antiokus kendine 'görünen Tanrı' anlamına gelen 'Epifanes' lakabını yakıştırdı. Daha sonra özellikle Yeruşalim'e karşı saldırır ve başkâhin konumunu kullanarak Grek kültürünü Yahudi halkına empoze etmeye çalışır. Sonra Aralık 16, 167 yılında Yahudi dini törelerini yasaklayarak tapınağa kendi heykelini kurar ve kutsal sunak üzerine domuz kurbanlarının sunulmasını emreder. Bu arada Makabilerin önderliğinde Yahudiler başkaldırır ve Daniel'in belirttiği gibi yaklaşık 2300 gün sonra Tapınağı geri alıp dinsel açıdan arıtmayı başarırlar. Yahudiler daha bugüne dek bu kurtuluşu Hanuka Bayramında kutlarlar.

Bu peygamberlik sözünün isabeti gerçekten şaşırtıcıdır. Daha Med-Pers İmparatorluğunu görmeyen Daniel, ondan sonraki Grek İmparatorluğu ve özellikle halkına saldıran belirgin bir kralın ayrıntılarını bile sağlar. İnsanın bunu tahmin etmesi imkansız, ancak Tanrı geleceği bu kadar isabetli ve ayrıntılı bir şekilde sergileyebilir. Ama burada önemli bir olay daha var. Birçok peygamberlik sözünde 'çifte gerçekleşme' dediğimiz olay görülür. Yani gelecekle ilgili bir peygamberlik sözü sadece bir olayı değil birbirine benzer ve bağlantılı iki olayı aynı anda tarif edebilir (bkz. Matta 24). Burada tarif edilen küçük boynuz hem IV.Antiokus Epifanes hem de son günlerde ortaya çıkacak Mesih Karşıtı'nı temsil eder (Daniel 7:8, 11:36-45). Çünkü Mesih Karşıtı da Yeruşalim'e saldırıp Tanrı'nın Tapınağını kirletecektir. Sonuç olarak şunu anlamalıyız ki Şeytan geçmişte ne yaptıysa yine yapacaktır ama bunların hiç biri Tanrı'nın gözünden kaçmaz ve ebedi planını değiştiremez.

GELECEĞİN TAKVİMİ

Daniel 9:1-27

^{1-2*}Medli Ahaşveroş oğlu Darius Kildan Kralı oldu. Krallığının birinci yılında ben Daniel, RAB'bin Peygamber Yeremya'ya bildirdiği sayının –Yeruşalim'in ıssız kalacağı yılların sayısının– yetmiş olduğunu Kutsal Yazılar'dan anladım.

³Bunun üzerine yüzümü Rab Tanrı'ya çevirdim. Duayla, yakarıyla, oruçla O'na yalvardım; çul kuşanıp küldede oturdum. ⁴RAB Tanrım'a dua edip günahlarımızı itiraf ettim. Şöyle dedim:

“Ya Rab, kendisini sevenlerle, buyruklarına uyanlarla yaptığı antlaşmaya bağlı kalan yüce ve görkemli Tanrı! ⁵Buyruklarından, ilkelerinden ayrılıp günah, suç işledik, kötülük yaptık, başkaldırdık. ⁶Senin adına krallarımıza, önderlerimize, atalarımıza, ülkedeki bütün halka seslenen kulların peygamberleri dinlemedik.

⁷“Sen adaetlisin, ya Rab! Sadakatsizliğimiz yüzünden bizi uzak yakın ülkelere sürdün. Oralarda yaşayan biz Yahudiler, Yeruşalim halkı, İsraililer bugün utanç içindeyiz. ⁸Evet, ya RAB, bizler, krallarımız, önderlerimiz, atalarımız sana karşı işlediğimiz günah yüzünden utanç içindeyiz. ⁹Sana karşı geldiğimiz halde, sen acıyan, bağışlayan Tanrımız Rab'sin. ¹⁰Tanrımız RAB'bin sözüne kulak vermedik,

kulları peygamberler aracılığıyla bize verdiği yasalara uymadık. ¹¹Bütün İsrail halkı yasayı çiğnedi, sırtını sana dönüp seni dinlemek istemedi.

“Bu yüzden Tanrı kulu Musa'nın Yasası'nda yazılan lanet başımıza yağdı, içilen ant yerine geldi. Çünkü sana karşı günah işledik. ¹²Üzerimize büyük yıkım getirerek bizim ve bizi yöneten önderlerimiz için söylediğin sözleri yerine getirdin.

Yeruşalim'in başına gelen, göğün altındaki başka hiçbir kentin başına gelmemiştir.

¹³Musa'nın Yasası'nda yazıldığı gibi, bütün bu yıkımlar başımıza geldi. Buna karşın, ey Tanrımız RAB, suçumuzdan dönüp senin gerçeklerine yönelerek lütfunu dilemedik. ¹⁴RAB üzerimize yıkım göndermekten caymadı. Çünkü Tanrımız RAB yaptığı her şeyde adildir. Bizse O'nun sözüne kulak vermedik.

¹⁵“Ey Tanrımız Rab, sen halkını Mısır'dan güçlü elinle çıkardın ve bugün olduğu gibi ün kazandın. Bizse günah işledik, kötülük yaptık. ¹⁶Ya Rab, doğru işlerin uyarınca kentin Yeruşalim'den, kutsal dağından öfkeni, kızgınlığını kaldırmanı dilerim. Günahlarımız ve atalarımızın suçları yüzünden Yeruşalim de halkın da çevremizdekilerin tümüne alay konusu oldu.

¹⁷“Şimdi, ey Tanrımız, kulunun duasını, yakarışını işit. Adın uğruna, ya Rab, yüzünü viran tapınağına çevir. ¹⁸Ey Tanrım, kulak ver ve işit! Gözlerini aç, senin olan viran kenti gör. Doğruluğumuzdan değil, senin büyük merhametinden ötürü dilekte bulunuyoruz. ¹⁹Ya Rab, dinle! Ya Rab, bağışla! İşit ve davran, ya Rab! Ey Tanrım, adının hatırı için gecikme! Çünkü kent ve halk senindir.”

²⁰Ben daha konuşup dua ederken, günahımı ve halkım İsrail'in günahını açıkça kabul edip Tanrım'ın kutsal dağı için Tanrım RAB'be dilekte bulunurken, ^{21*}daha dua ediyorken, önceden görümde gördüğüm adam –Cebrail– akşam sunusu saatinde hızla uçarak yanıma geldi. ²²“Daniel, sana anlayış vermek için geldim” diye açıkladı, ²³“Sen Tanrı'ya yalvarmaya başlar başlamaz, duan yanıtlandı; bunu bildirmeye geldim. Çünkü sen çok sevilen birisin. Bu nedenle sözün anlamını kavra ve görümü anla:

²⁴“Başkaldırıcıyı ortadan kaldırmak, günaha son vermek, suçu bağışlatmak, sonsuza dek kalıcı doğruluğu sağlamak, görüm ve peygamberliği mühürlemek, En Kutsal'ı meshetmek için senin halkına ve kutsal kentine yetmiş hafta kadar zaman saptanmıştır.

²⁵“Şunu bil ve anla: Yeruşalim'i yeniden kurmak için buyruğun verilmesinden, meshedilmiş olan önderin gelişine dek yedi hafta geçecek. Altmış iki hafta içinde Yeruşalim yeniden sokaklarla, hendeklerle kurulacak. Ancak bu sıkıntılı zamanlarda olacak. ²⁶Bu altmış iki hafta sonunda meshedilmiş olan öldürülecek ve onu destekleyen olmayacak. Gelecek önderin halkı, kenti ve kutsal yeri yerle bir edecek. Sonu tufanla olacak: Savaş sona dek sürecek. Yıkımların da olacağı kararlaştırıldı.

^{27*}Gelecek önder birçoqlarıyla bir haftalık sağlam bir antlaşma yapacak. Haftanın yarısı geçince, kurbanı da sunuyu da kaldıracak. Kararlaştırılan yıkım başına

gelinceye dek yok edici önder tapınağın üst bölümüne yıkıcı iğrenç şeyler yerleştirecek.”

AÇIKLAMA: Herkes geleceği bilmek ister. Ancak İsa Mesih Baba Tanrı'dan başka kimsenin bunu bilemeyeceğini çok net bir şekilde belirtmiştir (Matta 24:36). Yine de dünyanın sonu ile ilgili net bir tarih saptanması mümkün değilse de, nasıl bir süreç izleyeceği Kutsal Kitap'ta adım adım yazılıdır. Daniel kitabının dokuzuncu bölümde belki de peygamberlik konusunda en şaşırtıcı örneğe rastlarız. Bu bölümde geçen peygamberlik sözü o kadar isabetli ve olağanüstü bir tasarı gösterir ki insanı hayrete düşürür. Kısacası Rab, Daniel'in halkı olan Yahudilerin geleceğiyle ilgili son derece net ve ayrıntılı bir takvim çıkartır. Bu sırada Daniel peygamber Yeremya'nın kitabını okurken yaşadıkları sürgünün 70 yıl süreceğini fark eder o yüzden derhal Tanrı'nın önünde diz çöküp halkı Yahudilerin adına günahların bağışlanması için dua etmeye başlar. Tövbe duasında Daniel inanılmaz bir alçakgönüllülük sergiler çünkü kendisi İsrail'in sürgün edilmesine sebep olan günahları bizzat işlemediği halde kendini halkı yerine koyarak Tanrı'nın merhametine sığınır. Dua sırasında melek Cebrail kendisine görünüp 'Dua yanıtlandı çünkü sen çok sevilen birisin' der. Dahası Daniel'le 'anlayış' vermek için gönderildiğini belirtir. Bölümün kalan ayetlerinde Cebrail Daniel'in halkı Yahudilerin geleceğini olağanüstü bir şekilde özetler.

Yirmi dördüncü ayette Rab, İsrail halkı ve özellikle Yeruşalim için 70 haftalık bir süreç saptadığını belirtir. Şimdi şunu anlamalıyız ki burada *haftadiye* geçen kelime, bildiğimiz yedi günlük süreci değil, genel olarak herhangi bir yedilik anlamındadır. Örneğin, bizler de aynı şekilde 'düzine' dediğimizde bu 12 yumurta veya 12 gün de olabilir. İbranicedeki *haftakelimesi* de yediden oluşan herhangi bir şey anlamında kullanılır. Burada muhtemelen yıl demektir, çünkü bölümün başından beri 70 yıl söz konusudur (9:1-2). Burada ise Rab, İsrail ile olan planının 70 X 7 hafta (yıl) süreceğini belirtir, böylece toplam 490 yıl söz konusudur. Bu sürecin sonucunda Rab'bin İsrail için tasarladığı amaçları yerine gelmiş olacaktır. Tanrı bu amaçlarını şöyle sıralar:

1. Başkaldırıcıyı ortadan kaldırmak
2. Günaha son vermek
3. Suçu bağışlatmak
4. Sonsuza dek kalıcı doğruluğu sağlamak
5. Görüm ve peygamberliği mühürlemek
6. En Kutsal'ı (Tapınak) meshetmek

Yukarıda sıralanan amaçlar Mesih'in ilk gelişinde kısmen gerçekleştiyse de, ancak İsa Mesih dönüp yeryüzündeki krallığına kavuştuğunda tam tamına yerine gelecektir. Özellikle bunları İsrail için yazdığını unutmamalıyız. Bugün İsrail toplumu halen Mesih'e başkaldırmış durumdadır. Ancak ikinci gelişinde Yahudiler tövbe edip İsa'yı

Mesih ve Rab olarak kabul edecekler. (bkz. Zekeriya 12:10; Romalılar 11:25-26) Bu halde, burada verilen takvimin Mesih'in ikinci gelişinde sonuçlanacağını anlayabiliriz.

Devamındaki ayetlerde bu 70 haftalık sürecin üç ayrı döneme bölündüğünü görüyoruz: 7 hafta + 62 hafta + 1 hafta. Yıl olarak bu demek: 49 yıl + 434 yıl + 7 yıl, toplam 490 yıl. Yirmi beşinci ayet ilk 49 yılın başlangıcını ve sonunu saptar. Başlangıç noktası büyük olasılıkla Tanrı'nın MÖ 587 yılında Yeremya aracılığıyla verdiği kurtuluş fermanını kastediyor (Yeremya 30-32). Bitiş noktası olarak sözünü ettiği 'meshedilmiş' önder ise Yeşaya'nın yıllar önce adını zikrettiği 'Koreş'in MÖ 538 yılındaki gelişi olmalı (Yeşaya 45:1). Altmış iki haftalık sürecin yani 434 yılın başlangıç noktasına gelince Yeruşalim'in yeniden kurulduğu dönemi işaretler. Bu da Nehemya'nın önderliğinde MÖ 440 yılında gerçekleşti. Bu sürecin sonu da yaklaşık MÖ 5-6 yılına denk gelir. Bu tarih neden önemli? Çünkü İsa Mesih o tarihte doğdu! Ayetin devamında gelen Mesih'in öldürüleceğini de okuyoruz. Ardından Kutsal Tapınağın da yıkılacağını da okuyoruz ki bu Romalı General Titus'un döneminde MS 70 yılında gerçekleşti. Buraya kadar ilk 483 yıllık sürecin her bir ayrıntısı mükemmel bir şekilde tarihte gerçekleşti. Kalan bir hafta, yani 7 yıl ne olacak?

Son yedi yıl son günlerde gerçekleşecek olan kısımdır. Yirmi yedinci ayette gelecek büyük bir önderin uluslarla yedi yıllık bir antlaşma yapacağını okuyoruz. Bu Daniel'in daha önce sözünü ettiği ve Kutsal Kitap'ın bir çok yerinde geçen Mesih Karşıtı'dır (Daniel 7:8, 1.Yuhanna 2:18, Vahiy 13). Herkese barış müjdedikten sonra yedi yılın tam ortasında Yeruşalim'in tapınağı üzerine yürüyüp kurban sunularını kaldıracaktır. Mesih de onun Tapınakta yapacağı 'yıkıcı iğrenç' eylemlerinden bahsetti (Matta 24:15). Elçi Pavlus gelecek bu önderin Tapınakta kendini bir ilah olarak göstereceğini de söyler (2.Selanıkliler 2). Kalan üç buçuk yılda Tanrı'nın halkına zulmedecek (Vahiy 12:6, 14). Ama sonunda gerçek Mesih yeryüzüne dönecek. Tüm düşmanlarını cezalandırdıktan sonra peygamberliğin başındaki amaçları uyarınca İsa Mesih yeryüzünde kutsal bir egemenlik kuracaktır (Zekeriya 14, Vahiy 20:1-6). Ancak o zaman Tanrı'nın İsrail halkı için tasarısı hedefine ulaşmış olacaktır. Ama gördüğümüz gibi Daniel'in bakış açısından henüz olmamış bütün bu olayların büyük bir kısmının gerçekleştiğine göre demek ki kalan kısmı da mutlaka yerine gelecektir.

YETMİŞ HAFTA PEYGAMBERLİĞİ:

BÜYÜK SAVAŞ

Daniel 10:1-21

¹Pers Kralı Koreş'in krallığının üçüncü yılında Belteşassar diye çağrılan Daniel'e bir giz açıklandı. Büyük bir savaşla ilgili olan bu giz gerçektir. Daniel görümde kendisine açıklanan gizi anladı. ²O sırada ben Daniel üç haftadır yas tutuyordum. ³Üç hafta dolana dek ağzıma ne güzel bir yiyecek ya da et koydum, ne şarap içtim, ne de yağ süründüm.

⁴Birinci ayın yirmi dördüncü günü, Büyük İrmak'ın, yani Dicle'nin kıyısındaiken, ^{5*}gözlerimi kaldırıp bakınca keten giysi giyinmiş, beline Ufaz altınından kemer kuşanmış bir adam gördüm. ⁶Bedeni sarı yakut gibiydi. Yüzü şimşek gibi parlıyordu. Gözleri alevli meşalelere benziyordu. Kollarıyla bacakları cilalı tunç gibi parlıyor, sesi büyük bir kalabalığın çıkardığı gürültüyü andırıyordu.

⁷Görümü yalnız ben Daniel gördüm. Yanımdakiler görmediler, ama dehşete düşerek gizlenmek için kaçtılar. ⁸Böylece ben yalnız kaldım. Bu büyük görümü seyrederken gücüm tükendi, benzim büsbütün soldu, kendimi toparlayamadım. ⁹Sonra adamın sesini duyunca yüzüstü yere düşüp derin bir uykuya daldım.

¹⁰Derken bir el dokundu, titredim; beni dizlerimle ellerimin üzerine kaldırdı. ¹¹Bana, "Ey Daniel, sen ki çok sevilen birisin!" dedi, "Ayağa kalk ve söyleyeceklerime iyi kulak ver. Çünkü sana gönderildim." O bunları söyler söylemez titreyerek ayağa kalktım.

¹²"Korkma, ey Daniel!" diye devam etti, "Anlayışa erişmeye ve kendini Tanrı'nın önünde alçaltmaya karar verdiğin gün duan işitildi. İşte bu yüzden geldim. ^{13*}Pers krallığının önderi yirmi bir gün bana karşı durdu. Sonra baş önderlerden Mikail bana yardıma geldi, çünkü orada, Pers krallarının yanında alıkonulmuştum. ¹⁴Son günlerde

halkının başına neler geleceğini sana açıklamak için geldim şimdi, çünkü bu görüm gelecekle ilgilidir.”

¹⁵O bunları söyleyince, suskun suskun yere baktım. ¹⁶Derken insanoğluna benzeyen biri dudaklarıma dokundu. Ben de ağzımı açıp konuşmaya başladım. Karşımda durana, “Ey efendim, bu görüm yüzünden acı çekiyorum, kendimi toparlayamıyorum” dedim, ¹⁷“Ben kulun nasıl seninle konuşayım? Gücüm tükendi, soluğum kesildi.”

¹⁸İnsana benzeyen varlık yine dokunup beni güçlendirdi. ¹⁹“Ey çok sevilen adam, korkma!” dedi, “Esenlik olsun sana! Güçlü ol! Evet, güçlü ol!”

O benimle konuşunca güçlendim. “Konuşmanı sürdür, efendim, çünkü bana güç verdin” dedim.

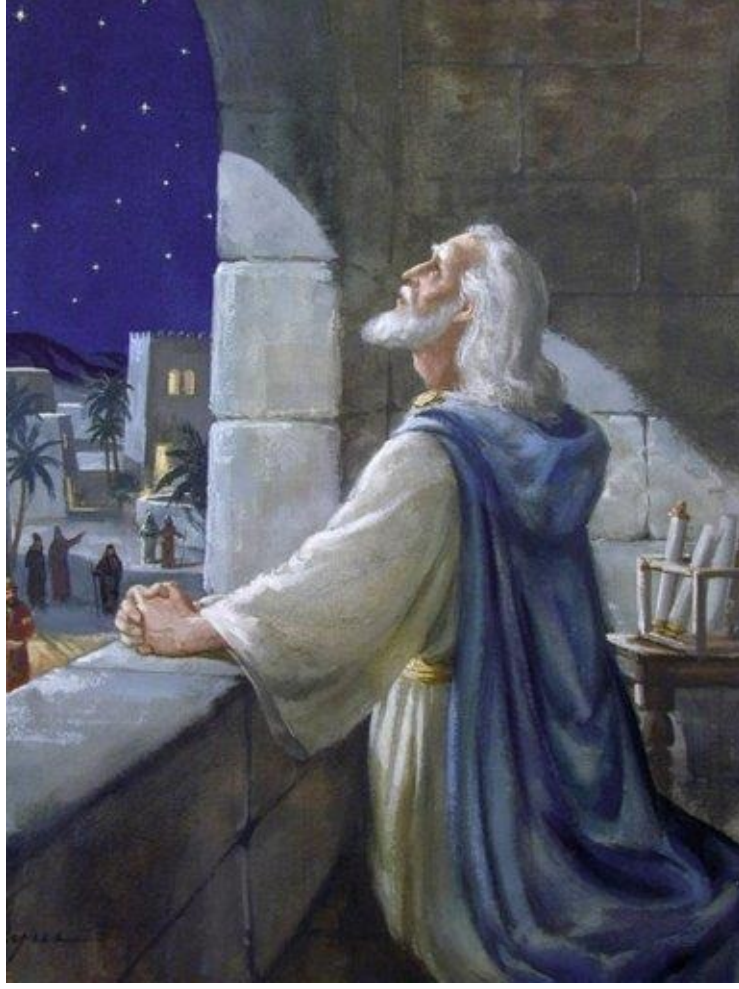
²⁰Bunun üzerine, “Sana neden geldiğimi biliyor musun?” dedi, “Çok yakında dönüp Pers önderiyle savaşacağım. Ben gidince Grek önderi gelecek. ²¹Ama önce Gerçek Kitap'ta neler yazıldığını sana bildireceğim. Onlara karşı önderiniz Mikail dışında bana yardım eden kimse yok.

AÇIKLAMA: Kitabın son üç bölümü Daniel'in 'büyük bir savaşla' ilgili gördüğü son görümdür. Yıl MÖ 536'dır; Pers Kralı Büyük Koreş'in 3. yılıdır. Söz konusu savaş son günlerde gerçekleşecek olan Armagedon Savaşıdır (Vahiy 16:16). Aynı zamanda daha şimdiden meleklerle cinler arasında yaşanan kozmik savaştır. Bu ara Daniel yas tutuyordu; Neden acaba? Bundan iki yıl önce Koreş'in fermanıyla birçok Yahudi Yeruşalim'e döndüler fakat Rab'bin Tapınağını restore etmeye başladılarsa da korkudan devamını getiremediler. Bu yüzden Daniel çok üzgündür. Ayrıca o günlerde Fısıh Bayramının kutlaması gerek ama tapınak hala harap haldeydi. Bu sırada yaslı ve oruçlu Daniel Dicle Irmağı'nın yanındayken son derece görkemli bir varlıkla karşılaşılıyor. İlginçtir ki bu varlığın niteliklerini Vahiy 1'de görünen varlıkla kıyasladığımızda tıpatıp aynı kişi olduğu anlaşılıyor. Yani İncil'in sonunda Yuhanna'ya görünen görkemli Mesih, 650 sene önce Daniel'e de göründü. Mesih'in büyük görkemi karşısında diğer herkes kaçarken Yuhanna gibi Daniel de yere yıkılıp baygınlık geçiriyor. İlk defa Daniel bu denli etkilenip fenalaşılıyor. Tanrı Oğlu Mesih'in huzurunda olduğundan olsa gerek. (bkz. Yeşaya 6, Hezekiel 1)

Sonra bir melek 'Ey Daniel sen ki çok sevilen birisin' diyerek onu ayağa kaldırıyor ve iyi dinlemesini telkin ediyor. Ardından 'Korkma, anlayışa erişmeye ve kendini Tanrı'nın önünde alçaltmaya karar verdiğin gün duan işitildi' der. Dokuzuncu bölümde gördüğümüz gibi Daniel halkının kurtuluşu için yıllardır adanmış bir şekilde dua ediyordu. Bununla yetinmeyip Tanrı'nın amaçlarını anlamak için kendini alçaltmaya karar verdi ve Rab onu duydu. İşte etkili duanın sırrı bunlardadır: Sadakat, Dayanma gücü ve Alçakgönüllülük. Bizler genellikle minik dualarla geçinmeye razıyız ama Daniel Tanrı'nın hikmetine ve yüreğine erişene dek mücadele verir. Daniel'in büyük sabrı sonucunda burada Rab ruh aleminin perdesini yarıp öbür tarafta olup

bitenleri görmesini sağlar. Öncelikle duasının cevaplanmasının neden geciktiğini anlatır. Meleklerin kötü ruhlarla (cinlerle) nasıl savaştığını anlatır. Burada 'Pers Krallığının Önderi' dediği bir insan değil, Pers İmparatorluğu üzerinde yetkili kötü ruh söz konusu. Yani siyasi dünyanın perde arkasında cinlerin ne oyunlar çevirdiğini bundan az çok tahmin edebiliriz. Hiç bir şey görüldüğü gibi değil.

Bu ara Daniel hala kendini toparlayamıyor. Ancak Rab ağzına dokununca kendine geliyor. Rab'bin sözlerinden yeni güç buluyor. Melek yine şu kozmik ruhsal savaşa değiniyor. Pers Önderiyle (kötü ruh) savaştıktan sonra Grek Önderi da gelecek, der. Bir sonraki bölümlerde 'Gerçek Kitap'ta yazılanları aktarır, ancak buraya kadar anlatılanlar görüldüğünden çok daha karmaşık bir dünyada yaşadığımızı göstermek için yetiyor. Etrafımızda kocaman kozmik bir savaş sürüyor ama çoğumuzun bundan haberi bile yoktur. Asırlardır devam eden ruhların savaşı özellikle devletlerin iç siyasetlerinde çok etkindir. Ama korkmamıza hiç gerek yoktur çünkü her şey Rab'bin elindedir. Sonunda Şeytanı bile kendi kutsal planını gerçekleştirmek için kullanacaktır. Yine de gözlerimizi açıp etrafımızda olup biten olayların arkasındaki Şeytanın düzenlerini fark edebilmek için dua etmeliyiz (2.Korintliler 2:11) Elçi Pavlus'un önerdiği gibi, 'olağan insanlar gibi yaşıyorsak da...insansal silahlarla değil, kaleleri yıkan tanrısal güce sahip silahlarla' mücadele vermeliyiz (bkz 2.Korintliler 10:3-5). İşte bu mücadele sopa ve tüfekte değil dua ve oruçla kazanır. O yüzden Efesliler 6. bölümde geçen ruhsal silahları her gün kuşanmalıyız. Yüce Komutanımız Mesih'in şimdiden bu büyük savaşın zaferini elde ettiğini biliyorsak da insanları kurtarmak için Daniel gibi günbegün diz çöküp bize düşeni yapmalıyız. Rab böylesi adanmış kutsal savaşçılar arıyor (2.Timoteos 2:2-3).

GELECEĞİN GİDİŞATI

Daniel 11:1-45

¹“Medli Darius'un krallığının birinci yılında Mikail'i destekleyip korumak için onun yanında durdum.”

²“Şimdi sana gerçeği bildireceğim: Pers krallığında üç kral daha ortaya çıkacak. Ama dördüncü kral öbür üçünden daha zengin olacak. Zenginliği sayesinde elde edeceği güçle herkesi Grek ülkesine karşı kışkırtacak. ³Sonra güçlü bir kral çıkacak. Büyük yetkiyle krallık edecek ve dilediği gibi davranacak. ⁴Ne var ki, o gücünün doruğundayken, krallığı darmadağın edilecek, göğün dört rüzgarı gibi dört parçaya bölünecek. Krallık onun soyundan gelenlere geçmeyecek, yerine geçenlerin hiçbiri onun gibi egemenlik sürmeyecek. Krallığı yıkılıp başkalarına verilecek.

⁵“Güney Kralı güçlenecek. Ancak komutanlarından biri ondan daha çok güçlenecek ve krallığı büyük olacak. ⁶Birkaç yıl sonra bu ikisi uzlaşacak. Güney Kralı yapılan uzlaşmayı onaylamak için kızını Kuzey Kralı'na eş olarak verecek. Ama kız gücünü koruyamayacak. Kralın ömrü de gücü de uzun sürmeyecek. Bu arada kızla babası da, ona eşlik edenlerle onu destekleyen de ele verilecek.

⁷“Babasının yerine kızın ailesinden biri ortaya çıkacak. Kuzey Kralı'nın ordusuna saldırıp kalesini alacak. Onlarla savaşıp yenecek. ⁸Onların ilahlarını, dökme putlarını,

değerli altın ve gümüş kaplarını alıp Mısır'a götürecek. Kuzey Kralı'nı birkaç yıl rahat bırakacak. ⁹Sonra Kuzey Kralı gidip Güney Kralı'nın ülkesine saldırarak, ardından kendi ülkesine dönecek. ¹⁰Kuzey Kralı'nın oğulları savaşa hazırlanarak çok büyük bir ordu toplayacaklar. Ordu sel gibi taşacak, önüne geleni alıp götürecek, gelip Güney Kralı'nın kalesine dayanacak.

¹¹“Güney Kralı öfkeyle çıkıp Kuzey Kralı'na karşı savaşacak. Kuzey Kralı büyük bir ordu topladığı halde, bu ordu Güney Kralı'nın eline teslim edilecek. ¹²Bu büyük ordu yenilgiye uğrayınca Güney Kralı gurura kapılacak. On binlerce insanı öldürecek, ama zaferi uzun sürmeyecek. ¹³Çünkü Kuzey Kralı öncekinden daha büyük bir ordu toplayacak ve birkaç yıl sonra büyük, iyi donatılmış bir orduyla ülkeye doğru ilerleyecek.

¹⁴“Bu sırada birçokları Güney Kralı'na karşı çıkacak. Senin halkından bazı zorbalarda, görüm yerine gelsin diye ayaklanacak, ama yenilgiye uğrayacaklar. ¹⁵Sonra Kuzey Kralı gelip toprak yığarak tepelikler yapacak ve surlu kenti ele geçirecek. Güney Kralı'nın güçleri buna karşı duramayacak. En seçme askerlerinin bile karşı durmaya güçleri yetmeyecek. ¹⁶Kente saldıran Kuzey Kralı dilediği gibi davranacak, kimse ona karşı duramayacak. Güzel Ülke'yi yönetecek, yıkıp yok etme yetkisi onun elinde olacak. ¹⁷Krallığının bütün gücünü toplayıp Güney Kralı'nın üzerine yürümeyi amaçlayacak ve Güney Kralı'yla bir antlaşma yapacak. Ülkesini yerle bir etmek için kızını eş olarak ona verecek. Ama tasarısı başarılı olmayacak, ona yarar sağlamayacak. ¹⁸Bundan sonra deniz kıyısındaki bölgelere yönelecek, birçoklarını ele geçirecek. Ne var ki, bir komutan onun saygısızlıklarını sona erdirecek, saygısızlığının karşılığını verecek. ¹⁹Bunun üzerine Kuzey Kralı kendi ülkesinin kalelerine yönelecek, ama tökezleyip düşecek. Bir daha da ortaya çıkmayacak.

²⁰“Yerine geçen kral, krallığının yüceliği için zorla vergi toplayacak birini gönderecek. Ama birkaç gün içinde öfkemiz ve savaşız yok edilecek.

²¹“Yerine krallıkla onurlandırılmamış değersiz biri geçecek. Halk güvenlik içindeyken, kurduğu düzenler sayesinde gelip krallığı ele geçirecek. ²²Çok güçlü orduları süpürüp yok edecek; antlaşma önderi de yok edilecek. ²³Onunla antlaşma yaptıktan sonra hileye başvuracak. Az sayıda insanla gittikçe güçlenecek.

²⁴Beklenmedik bir anda ilin zengin bölgelerine saldırıp babalarının, atalarının yapmadığı şeyleri yapacak. Adamlarına yağma ve çapul malı, servetler dağıtacak. Kalelere saldırmak için düzenler kuracak, ama bu uzun sürmeyecek.

²⁵“Gücünü ve cesaretini toplayarak büyük bir orduyla Güney Kralı'na karşı çıkacak. Güney Kralı da büyük ve çok güçlü bir orduyla savaşacak. Ne var ki, kurulan düzenler yüzünden ona karşı duramayacak. ²⁶Sofrasından yiyenler Güney Kralı'nı yıkmaya çalışacaklar; ordusu dağılacak, birçokları vurulup öldürülecek. ²⁷Her iki kral da kötülük tasarlayacak. Aynı masada oturup birbirlerine yalan söyleyecekler. Ancak bu bir yarar sağlamayacak. Çünkü son yine de belirlenen zamanda gelecek. ²⁸Kuzey

Kralı büyük bir servetle ülkesine dönecek, ama amacı kutsal antlaşmaya karşı gelmek olacak. Dilediğini yaptıktan sonra ülkesine dönecek.

²⁹“Belirlenen zamanda dönüp yine Güney'e saldırarak. Ancak bu kez sonuç öncekinden farklı olacak. ³⁰Ona karşı koymak için Kittim'den gelen gemiler cesaretini kırarak. Geri dönecek ve öfkeyle kutsal antlaşmaya karşı çıkacak, kutsal antlaşmayı bırakanları yine kayıracak.

³¹*“Askerleri gidip tapınakla kaleyi kirletecek, günlük sunuları kaldırıp yıkıcı iğrenç şeyi koyacaklar. ³²Kuzey Kralı antlaşmayı bozanları yaltaklanarak ayartacak, ama Tanrısı'nı tanıyan halk var gücüyle ona karşı duracak.

³³“Halkın arasındaki bilge kişiler birçoklarını eğitecekler. Ama bir süre bu kişiler ya kılıçla öldürülecek, yakılacak, tutsak edilecek ya da mallarından edilecekler.

³⁴Yenilgiye uğrayınca biraz yardım görecekle. İçtenlikten uzak birçok kişi onlardan yana geçecek. ³⁵Bilgelerden kimisi tökezleyecek; öyle ki, son gelinceye dek arınıp temizlenebilsin, lekesiz duruma gelebilsinler. Çünkü son yine de belirlenen zamanda gelecek.

³⁶**“Kral dilediği gibi davranacak. Kendini bütün tanrılardan daha büyük, daha yüce gösterecek, tanrıların Tanrısı'na karşı duyulmamış sözler söyleyecek. Tanrı'nın öfkesi tamamlanıncaya dek başarılı olacak. Çünkü tasarlanan, yerine gelecektir. ³⁷Kral hiçbir tanrıya, atalarının ilahlarına da kadınların bağlandığına da ilgi göstermeyecek. Kendisini hepsinden üstün görecekle. ³⁸Bu ilahların yerine, kaleler ilahını yüceltecek. Atalarının tanımadığı bu ilaha altın, gümüş, değerli taşlar, pahalı armağanlar sunup onu onurlandıracak. ³⁹Bu yabancı ilahın yardımıyla en güçlü kalelere saldırarak; onu kabul edenleri alabildiğine onurlandıracak, onları birçoklarının başına önder atayacak, ülkeyi ödül olarak onlar arasında bölüştürecekle.

⁴⁰“Son gelince, Güney Kralı Kuzey Kralı'yla savaşa tutuşacak. Kuzey Kralı savaş arabalarıyla, atlılarla, birçok gemilerle saldırarak. Her şeyi süpürüp götüreren sel gibi taşarak birçok ülkeden geçecek. ⁴¹Güzel Ülke'ye de girecek, birçok ülke yenilgiye uğrayacak. Ancak Edom, Moav ve Ammon önderleri onun elinden kurtulacak.

⁴²Öbür ülkelere de saldırarak. Mısır bile elinden kurtulmayacak. ⁴³Altın ve gümüş hazinelerine, Mısır'ın bütün değerli eşyalarına el koyacak. Luvular'la Kûşlular onun ardınca yürüyecekler. ⁴⁴Ne var ki, doğudan ve kuzeyden gelen haberler onu ürkütecek. Birçoklarını yıkıp yok etmek için büyük öfkeyle yola çıkacak. ⁴⁵Denizle güzel kutsal dağ arasında saray çadırlarını kuracak. Yine de yaşamı son bulacak ve ona yardım eden olmayacak.”

AÇIKLAMA: Gelecekle ilgili bu kadar ayrıntılı bilgi sağlayan bu bölümün eşi benzeri yoktur. İlk 39 ayet, Daniel'in bunları yazdığı MÖ 536 yılından Antiokus Epifanes'e kadar yaklaşık 375 yıllık bir süreci inanılmaz detay ile önceden kaydeder. Daniel'in dua etmesi sonucunda yanına gelen meleğin gelecekle ilgili nefes kesen

açıklamasının başlarında, kısa bir süre sonra tahta çıkan dört Pers kralından söz ediyor (11:2). Sonrasında ise Büyük İskender'in fethi ve ardından dörde ayrılan Grek İmparatorluğu söz konusudur (11:3-4). Bölümün devamı, Grek generali Ptolemi'nin Mısır'da kurduğu krallık ile Grek generali Selefki'nin Türkiye, Suriye, Irak, İran ve Afganistan'a kadar uzanan topraklarda kurduğu krallığın arasında geçen ve birçok nesle uzanan mücadeleyi şaşırtıcı ayrıntılarla tarif eder (11:5-20). Böylece bölgede iki büyük güç oluşur: Kuzeydeki krallık yani Selekiler ve güneydeki krallık yani Ptolemiler. İsrail ulusu da iki gücün arasında kaldığı için top gibi ikisi arasında gidip gelir.

Daha sonra kutsal metin, kuzeydeki krallıkta ortaya çıkan ve özellikle İsrail üzerinde büyük baskı yapan bir krala odaklanır (11:21-35). İsmi Antiokus Epifanes'tir. Metnin kendisine odaklamasının sebebi de bu kralın özellikle İsrail'e ve Rab'bin Tapınağına karşı kurduğu düzenlerdir. Daha önce belirttiğimiz gibi Rab'bin sözü genellikle İsrail'in geleceğine odaklanır. Tanrı'nın son günlerle ilgili söylediklerini anlamak istiyorsak İsrail'in gözüyle bakmamız gerekir, çünkü gelecekteki olaylar çoğunlukla Tanrı'nın halkı olan İsrail'le ilgili olarak gelişecektir. Bölümün bu kısmında kuzey kralı Antiokus'un İsrail'e yaşattığı sıkıntıları okuyoruz. Özellikle Tapınakta yaptığı 'yıkıcı iğrenç' şeyler dikkatimizi çeker (11:31). Bu, Daniel 8'de geçen küçük boynuzun yaptıklarını ve Mesih Karşıtının da son günlerde yapacaklarını anımsatır (Daniel 9:27, Matta 24:15). Antiokus'un gaddarlığını ayrıntılı bir şekilde anlattıktan sonra şu sözleri ekler: *"Çünkü son yine de belirlenen zamanda gelecek"* (11:35). Bu çok önemli bir ipucudur, çünkü bir sonraki paragrafta bir anda tarihte çok daha ileriye gidilir, yani son günlere. Burada farklı ama nispeten Antiokus'a benzer biri anlatılmaya başlanır.

Otuz altıncı ayetten itibaren *"dilediği gibi davranan"* kuzey kralı, dünyanın sonunda ortaya çıkması beklenen büyük dünya lideri ve Tanrı düşmanı Mesih Karşıtı'dır. O, bir çok açıdan Antiokus'a benzeyerek, özellikle Yahudi halkına kurnaz bir nefretle yaklaşacaktır. Bölümün kalan ayetleri Mesih Karşıtı karakteri hakkında pek çok önemli ipucu sağlar: Kendini yüceltip Tanrı'ya karşı gelecektir. Kurduğu entrikalarda bir yere kadar başarılı olacaktır. Atalarının dininden ve kadınlardan uzak duracaktır. Kendisi 'kaleler ilahı' diye adlandırılan yeni bir tanrıya kulluk ederek pek çok güçlü yere saldıracaktır. Kırkıncı ayetle devam eden bölümde, Mesih Karşıtı'nın özellikle Mısır'a karşı vereceği mücadele ön plana çıkar. Kuzey kralı güney kralı üzerine yürürken aradaki birçok ülkeyi yenilgiye uğrattırıyor ve *Güzel Ülkedenen* İsrail'in topraklarından da geçiyor. Bu arada özellikle Luvlulardan (Libyalılar) ve Kûşlulardan (Etiyopyalılar, Sudanlılar veya Somaliler) destek alması dikkat çekiyor. (bkz. Hezekiel 38:5) Mısır'ı bozguna uğrattırıp yağmalarken, birden doğudan ve kuzeyden duyduğu haberler onu endişelendirir. Böylece geldiği yoldan geri dönüyor ve *'denizle güzel kutsal dağ'* arasında çadırlarını kuruyor. Peki, orası neresidir? Güzel kutsal dağ, muhtemelen Yeruşalim'i ve Tanrı'nın tapınağını temsil eder. Deniz Daniel'in gününde Akdeniz'di. Tarif edilen yer İsrail'in topraklarıdır. Mesih Karşıtı son savaşını bu topraklarda yaşayacaktır. Bu savaşın diğer ismi de Armagedon (Vahiy

16:16). Ancak istediği gibi geçmeyecektir, çünkü Rab'bin halkına saldırdığı sırada kendisi yok edilecek ve kimse ona destek çıkmayacaktır.

Bu bölümden, tarihin kısmen de olsa tekrarlanacağını görüyoruz. İki bin sene önce Antiokus'un yaptığı gibi, Mesih Karşıtı'nın Tanrı'nın halkına saldıracağını okuyoruz. Eskiden Selefki'in Krallığı'nın olduğu bölgede yani Orta Doğu'nun kuzey kısmında örgütlenip güneye doğru ilerleyerek birçok ülkeyle savaşacağını öğreniyoruz. Kendisi, diğer ayetlerde belirtildiği gibi, son derece karizmatik, gaddar ve gururlu bir önder olacaktır. Orta Doğu'nun birçok ülkesiyle işbirliği yapıp kendine güçlü bir zemin hazırlayacaktır. Ama ne zaman ki Rab'bin halkına karışır, o zaman sonu gelecektir.

DÜNYANIN SONU

Daniel 12:1-13

^{1**}“O zaman senin halkını koruyan büyük önder Mikail görünecek. Ulusun oluşumundan beri hiç görülmemiş bir sıkıntı dönemi olacak. Bu dönemde halkın –adı kitapta yazılı olanlar– kurtulacak. ^{2*}Yeryüzü toprağında uyuyanların birçoğu uyanacak: Kimisi sonsuz yaşama, kimisi utanca ve sonsuz iğrençliğe gönderilecek. ³Bilgeler gökkubbe gibi, birçoklarını doğruluğa döndürenler yıldızlar gibi sonsuza

dek parlayacaklar. ^{4*}Ama sen, ey Daniel, son gelinceye dek bu sözleri sakla, kitabı mühürle. Bilgileri artsın diye birçokları oraya buraya gidecek.”

⁵Ben Daniel baktım, biri ırmağın bu kıyısında, öbürü öbür kıyısında duran başka iki varlık gördüm. ⁶İçlerinden biri, ırmağın suları üzerinde duran keten giysili adama, “Bu şaşırtıcı olayların son bulması ne kadar zaman alacak?” diye sordu.

^{7**}İrmağın suları üzerinde duran keten giysili adamın sağ ve sol elini göğe kaldırarak sonsuza dek Diri Olan'ın adıyla ant içip, “Üç buçuk yıl alacak” dediğini duydum, “Kutsal halkın gücü tümüyle kırılınca, bütün bu olaylar son bulacak.”

⁸Adamın söylediklerini duydumsa da anlamadım. Bunun için, “Ey efendim, bunların sonu ne olacak?” diye sordum.

⁹Şöyle yanıtladı: “Sen git, Daniel. Bu sözler son gelinceye dek saklanıp mühürlenecek. ^{10*}Birçokları kendilerini arıtıp temizlenecek, lekesiz duruma gelecek, ama kötüler kötülük etmeyi sürdürecektir. Kötülerin hiçbiri anlamayacak, bilgiler anlayacak.

^{11*}“Günlük sununun kaldırılıp yıkıcı iğrenç şeyin konduğu zamandan başlayarak 1 290 gün geçecek. ¹²Bekleyip 1 335 güne ulaşana ne mutlu!

¹³“Sana gelince, ey Daniel, son gelinceye dek yoluna devam et. Rahatına kavuşacak ve günlerin sonunda ödülünü almak için uyanacaksın.”

AÇIKLAMA: Onuncu bölümden beri Daniel ilahi varlıklardan halkının geleceğiyle ilgili inanılmaz bilgiler ediniyor. Anlattıklarının bir kısmı tarihte gerçekleşti bile ama son kısmı henüz gelecekte ‘mühürlü’ duruyor. On birinci bölümün sonunda özellikle İsrail halkını yok etmeyi hedefleyen ve Tanrı’ya nefret kusan son dünya lideri olan Mesih Karşıtını gördük. Sona yaklaşınca melek Yahudilerin hiç görülmemiş çok büyük bir sıkıntı döneminden geçeceklerini söyler. Mesih de bu korkunç döneme değindi (Matta 24:21). Ama bu sırada İsrail ulusunun meleği Mikail onların adına Şeytan’la savaşıyor (Vahiy 12:7-8). Mesih Karşıtı tüm ordularını Yeruşalim’in başına yıksa da son anda İsa Mesih yeryüzüne dönerek halkını kurtaracaktır (Zekeriya 14). Böylece İsrail yok olma eşiğinden dönecek. Ayrıca o sırada İsraililer zamanında İsa’yı çarmıha gererek ne kadar büyük bir hata yaptıklarını anlayıp büyük bir feryatla tövbe edecek ve Tanrı’nın lütfuna sığınacaklar. Böylece Yahudiler son anda kurtulacaktır (Romalılar 11:26). Yine bu sırada Mesih kendisine iman eden herkesi ölümden diriltip sonsuz yaşama kavuşturacaktır. Çünkü Mesih’in 1000 yıl boyunca yeryüzünde krallık sürmesi gerek (Vahiy 20:4-5). Ancak bu bin yılın sonunda iman etmeyenler de diriltip yargılanmak üzere Mesih’in önüne çıkartılacaktır. İsa Mesih’in kitabında adı geçmeyen herkes sonsuz azaba teslim edilecektir (Vahiy 20:11-15). Kendisine imanla bağlanan diğer herkes ise Tanrı’nın meskeninde ‘yıldızlar gibi sonsuza dek parlayacaklar.’

Bunları duyan Daniel özellikle halkının başına gelecek korkunç dönemi anlamakta güçlük çekiyor. Bu sırada ilahi bir varlık bu zorlu sürecin üç buçuk yıl sürmesi gerektiğini belirtir. Bu Daniel 9'da gördüğümüz son yediliğin ikinci kısmı ve Vahiy'de de çok kere tekrarlanan rakamla aynıdır (Vahiy 12:6, 14, 13:5). Mesih Karşısı uluslarla yedi yıllık bir antlaşma yapacak ama bu dönemin ikinci yarısında özellikle Yahudi halkını ezip yok etmek için uğraşacaktır. Yahudilerin umutlarının tam tükendiği ve gücü kırıldığı anda bu ıstırap son bulacaktır. Daniel yine de anlamaya çalışıyor ve her şeyin nasıl sonuçlanacağını merak ediyor. Onunla konuşan Rab ise bunları anlamanın onu aştığını belirterek günü geldiğinde kendini arıtan ve bunu anlayabilme bilgeliğine sahip olan insanların ortaya çıkacağını vaat eder (Vahiy 14:4). Ama son bir ipucu daha verir. Son üç buçuk yılın sonuna kadar hayatta kalan ve 1335'inci gününe dek dayanana ne mutlu der. Neden? Çünkü o zaman İsa Mesih'in görkemli Krallığı kurulacaktır! Ama sonunda Rab Daniel'e dönerek, endişelenmemesini söyler. Günü geldiğinde ödülünü almak üzere 'uyanacaksın' der. Yani sırası gelince diğer bütün kutsallarla birlikte Daniel de Mesih'in Krallığında yerini almak için dirilecek.

Daniel'in bu son bölümünde çok önemli bir kaç ders çıkartabiliriz. Birincisi, tarih Tanrı'nın elindedir o yüzden ne olursa olsun kaygıya kapılmaya gerek yok. Rab, 'Sakin olun, bilin ki Tanrı Benim' der (Mezmur 46). İkincisi, sona yaklaştıkça dünya işlerinin bir hayli karışıp kaosa sürükleneceğini bekleyebiliriz. Dünya devletlerinin Mesih'in çocuklarını avlayacağı günü göreceğiz. Hatta bunu Allah adına yapsalar hiç şaşırmanın (Yuhanna 16:4). Peki bizler ne yapmalıyız? Rab'bin Daniel'e söylediği gibi bizler kendimizi her tür günahattan arıtıp lekesiz duruma getirmeye çalışmalıyız. Dahası birçoklarını doğruluğa döndürerek bu dünyanın en karanlık çağında yıldızlar gibi parlamayı amaç edinmeliyiz (Filipililer 2:14). Son olarak Daniel'e söylendiği gibi Tanrı'nın sözünü inceleyerek ve kendimizi pak kılarak dünyanın sonunda çıkması beklenen 'bilgeler'den biri olmayı hedefleyelim. Kendi canımız için hiç meraklanmaya gerek yok çünkü ölsek de günü geldiğinde bizler de 'uyanacağız.'

KAYNAKÇA

TÜRKÇE

1. George Bristow, *Sürgün ve Ötesi*, Babylon Kitaplığı, 2004.
2. Hakan Konur, *Daniel: Tanrı'nın Mutlak Yetkisi*, Gerçeğe Doğru Kitapları, 2013.
3. William MacDonald, *Kutsal Kitap Yorumu: Eski Antlaşma Serisi*, Cilt 2, Yeni Yaşam Yayınları, 2004.

İNGİLİZCE

1. John Woolvard, *Daniel: The key to Prophetic Revelation*, Moody, 1989.
2. Thomas Constable Online Commentary:
<http://www.soniclight.com/constable/notes/pdf/daniel.pdf>

Bu Kitap beğendiniz mi?

Daha fazla ücretsiz e-Kitaplar Hristiyan Kitaplar.com'dan indirebilirsiniz.

Can Nurođlu yazar olarak beğendiniz mi? [Yazarın tüm kitaplar şuradan indirebilirsiniz.](#)

[Türkiye'de Kilise Adresleri](#)